

PVVC

Premium Study Material

Premium Guru (PG)

Premium Live (PL)

(Premiumvikas.com)

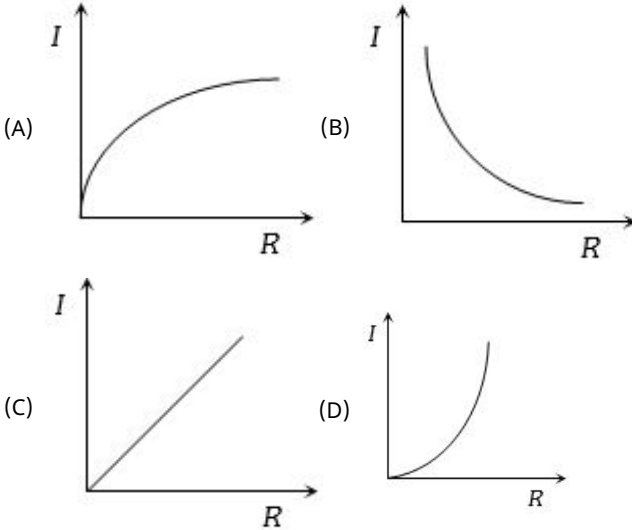
1. $\theta = at + bt^2 + ct^3$ મુજબ કોણીય અંતર ફરે તો તેનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?

- (A) $a + 2bt - 3ct^2$ (B) $2b - 6t$
(C) $a + 2b - 6t$ (D) $2b + 6ct$

2. M અને m દળના બે કણ R અને r ત્રિજ્યાના વર્તુળાકાર પથ પર ગતિ કરે છે. જો તેમની સમય અવધિ સમાન હોય તો કોણીય ઝડપનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

- (A) $\frac{r}{R}$ (B) $\frac{R}{r}$
(C) 1 (D) $\sqrt{\frac{R}{r}}$

3. M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતા ગોળાની જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. જો M ને અચળ રાખવામા આવે તો I વિરુદ્ધ R નો ગ્રાફ નીચેના પૈકી કયો હોય ?

4. 0.6 kg દળ ધરાવતી મીટરપટ્ટીના 20 cm માંથી પસાર થતી અને મીટરપટ્ટીને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) 0.074 (B) 0.104
(C) 0.148 (D) 0.208

5. દૃઢ પદાર્થ ચાકગતિ કરે ત્યારે, તેના બંધા કણોની

- (A) રેખીય અને કોણીય ઝડપ બંને સમાન હોય
(B) રેખીય ઝડપ સમાન અને કોણીય ઝડપ અલગ હોય
(C) રેખીય ઝડપ અલગ અને કોણીય ઝડપ સમાન હોય.
(D) રેખીય અને કોણીય ઝડપ બંને અલગ હોય

6. એક પટ્ટો 30 cm ના પૈડાં પર ફરે છે જો પૈડાંનો પ્રારંભિક વેગ 2 rev/sec . છે જ્યારે પૈડું ફરતું ઊભું રહે ત્યાર સુધીમાં પટ્ટાએ કાપેલું અંતર 25 m હોય તો પૈડાંનો કોણીય પ્રતિપ્રવેગ rad/sec^2 માં કેટલો થાય ?

- (A) 0.94 (B) 1.2
(C) 2.0 (D) 2.5

7. આયર્ન માઠી બે પ્લેટ A અને B બનાવેલ છે જેની ત્રિજ્યા અનુક્રમે r અને $4r$ અને જાડાઈ અનુક્રમે t અને $t/4$ છે. A અને B ની જડત્વની ચાકમાત્રા I_A અને I_B હોય તો તેમની વચ્ચેનો સંબંધ .

- (A) $I_A > I_B$ (B) $I_A = I_B$
(C) $I_A < I_B$ પર આધાર રાખે
(D) t અને r ના વાસ્તવિક મૂલ્ય

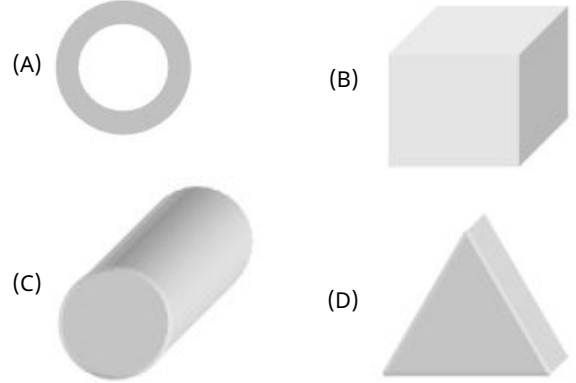
8. 0.1 m ત્રિજ્યા ધરાવતા એક વર્તુળાકાર તકતી (નહિવત વજન) પર 2 kg દળના 5 કણ છે. તકતીના કેન્દ્ર માથી અને તેના સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા ..... kg m^2 થાય.

- (A) 1 (B) 0.1
(C) 2 (D) 0.2

9. અડધી રિંગની તેની અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) MR^2 (B) $\frac{MR^2}{2}$
(C) $\frac{MR^2}{4}$ (D) એકપણ નહીં

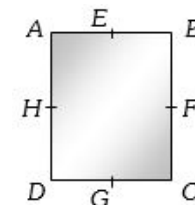
10. આપેલા ચાર આકાર માટે બધાની ઊંચાઈ, મહત્તમ જાડાઈ અને દળ સમાન હોય તો તેમના દૃશ્યમાનકેન્દ્રને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કોના માટે મહત્તમ હશે ?

11. તંત્રને સમતોલન સ્થિતિમાં રાખવા માટે તેના પૂર લાગતા ટોર્કને સંતુલિત કરવું પડે. આ વિધાન સાચું કરવા માટે ટોર્ક કયાં લેવું પડે ?

- (A) તંત્રના મધ્યમાં (B) તંત્રના દૃશ્યમાનકેન્દ્રના મધ્યમાં
(C) તંત્રના કોઈ પણ બિંદુ પર (D) તંત્ર પરના કે તંત્રની બહારના કોઈ પણ બિંદુ પર

12. એક લંબચોરસ $ABCD$ ($BC = 2AB$) માં ન્યૂનતમ જડત્વની ચાકમાત્રા કઈ અક્ષને અનુલક્ષી હોય ?

- (A) BC (B) BD
(C) HF (D) EG

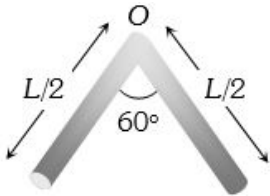
13. m દળ અને l લંબાઈ ધરાવતા સળિયાના મધ્યબિંદુ અને છેડાની મધ્યમાંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\frac{ml^2}{12}$ (B) $\frac{7}{48}ml^2$
(C) $\frac{13}{48}ml^2$ (D) $\frac{19}{48}ml^2$

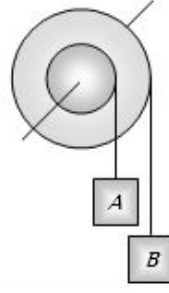
14. સમાન દ્રવ્ય અને જાડાઈ ધરાવતી તકતીની ત્રિજ્યા 0.2 m અને 0.6 m છે.તો તેની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય?
- (A) 1 : 81 (B) 1 : 27
(C) 1 : 9 (D) 1 : 3
15. 10 kg ના પૈંડા ની તેના અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા $160\text{ kg} - \text{m}^2$ હોય તો તેની ચક્રમાન ત્રિજ્યા ..... m હોય.
- (A) 10 (B) 8
(C) 6 (D) 4
16. ત્રણ સમાન પાતળી લાકડી જેની લંબાઈ l અને દળ M છે તેને જોડીને H અક્ષર બનાવવામાં આવે તો તંત્ર ની H ની કોઈ એક બાજુને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
- (A) $\frac{ML^2}{3}$ (B) $\frac{ML^2}{4}$
(C) $\frac{2ML^2}{3}$ (D) $\frac{4ML^2}{3}$
17. એક માણસ એક બુક ને આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ પકડે છે (ધારો કે બુકને બુકના ખૂણે પકડેલી છે) જો બુકનો વજન W હોય તો માણસ દ્વારા બુક પર લાગતું ટોર્ક કેટલું થાય ?

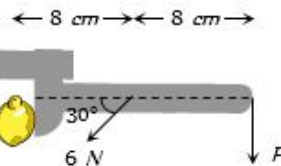
- (A) $W\frac{a}{2}$ ઘડિયાળ ના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં (B) $W\frac{b}{2}$ ઘડિયાળ ના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં
(C) Wa ઘડિયાળ ના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં (D) Wa ઘડિયાળ ના કાંટાની દિશામાં
18. એક પાતળો તાર જેની લંબાઈ l અને દળ M છે તેને વાળીને અડધું વર્તુળ બનાવવામાં આવે છે. તો તારના છેડા પાસેથી પસાર થતી અક્ષ ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
- (A) $\frac{ML^2}{2}$ (B) $\frac{ML^2}{\pi^2}$
(C) $\frac{2ML^2}{\pi^2}$ (D) $\frac{ML^2}{2\pi^2}$
19. ઘડિયાળના સેકંડ કાંટાનો કોણીય વેગ કેટલો થાય ?
- (A) $\frac{\pi}{60}\text{ rad/sec}$ (B) $\frac{\pi}{30}\text{ rad/sec}$
(C) $60\pi\text{ rad/sec}$ (D) $30\pi\text{ rad/sec}$
20. M દળ અને L લંબાઈ ધરાવતા સળિયાને આકૃતિ મુજબ વાળવામાં આવે છે. O માંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

- (A) $\frac{ML^2}{6}$ (B) $\frac{ML^2}{12}$
(C) $\frac{ML^2}{24}$ (D) $\frac{ML^2}{3}$
21. 120 r.p.m. થી ફરતા પૈંડાની કોણીય ઝડપ કેટલી હોય ?
- (A) $\pi\text{ rad/sec}$ (B) $2\pi\text{ rad/sec}$
(C) $4\pi\text{ rad/sec}$ (D) $4\pi^2\text{ rad/sec}$
22. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે બે પૈંડા એક જ અક્ષ પર ફરે છે મોટા પૈંડા ની ત્રિજ્યા નાના પૈંડા ની ત્રિજ્યા કરતાં બમણી છે જો A ને B માંટે બાંધેલી દોરી સરકી જતી ના હોય અને x અને y એ A અને B વડે સમાન સમયમાં કાપેલું અંતર હોય તો .....

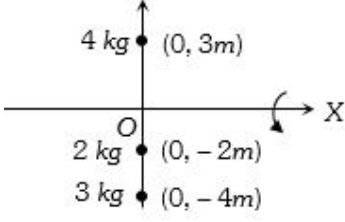

- (A) $x = 2y$ (B) $x = y$
(C) $y = 2x$ (D) એકપણ નહીં
23. એક તકતીની કોણીય ઝડપ $(a - bt)$ હોય,તો તે સ્થિર થાય,ત્યાં સુધીમાં કરેલું કોણીય સ્થાનાંતર કેટલું થાય?
- (A) $\frac{(a - b)a}{2}$ (B) $\frac{a^2}{2b}$
(C) $\frac{a^2 - b^2}{2b}$ (D) $\frac{a^2 - b^2}{2a}$
24. P અને Q રીંગને એકસમાન તારમાંથી બનાવવામાં આવે છે.તેમની ત્રિજ્યા r_1 અને r_2 છે.તેની જડત્વની ચાકમાત્રા I_1 અને I_2 છે.જો $I_2/I_1 = 4$ હોય,તો $\frac{r_2}{r_1} =$
- (A) $4^{2/3}$ (B) $4^{1/3}$
(C) $4^{-2/3}$ (D) $4^{-1/3}$
25. જો એક તકતીની તેની અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા I હોય તો તેના તેજ સમતલમાં રહેલા સ્પર્શક ના આધારે તેની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
- (A) $\frac{5}{2}I$ (B) $3I$
(C) $\frac{3}{2}I$ (D) $2I$
26. L લંબાઈનો સળિયા બે માણસના ખંભા પર છે. છેડા પરના એક માણસ પર $\frac{1}{4}$ માં ભાગનું વજનબળ લાગે છે. તો બીજો માણસ આ છેડાથી કેટલે દૂર હશે?
- (A) $L/3$ (B) $L/2$
(C) $2L/3$ (D) $3L/4$
27. એક R ત્રિજ્યાની તકતી તેની જાડાઈ t અને બીજી $4R$ ત્રિજ્યાની તકતી તેની જાડાઈ $t/4$ હોય તો તેમની જડત્વની ચાકમાત્રા વચ્ચેનો સંબંધ નીચેના પૈંકી કયો થાય ?
- (A) $I_y = 64I_x$ (B) $I_y = 32I_x$
(C) $I_y = 16I_x$ (D) $I_y = I_x$
28. l બાજુવાળી અને એકમ ક્ષેત્રફળ દીઠ દળ μ ધરાવતી ચોરસ તકતીના કેન્દ્રમાંથી અને સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?
- (A) $\frac{\mu l^2}{12}$ (B) $\frac{\mu l^2}{6}$
(C) $\frac{\mu l^4}{12}$ (D) $\frac{\mu l^4}{6}$
29. એક પૈંડું 900 rpm ની કોણીય ઝડપથી ભ્રમણ કરે છે.તે 1 મિનિટમાં સ્થિર થઈ જતું હોય,તો કોણીય પ્રતિવેગ radian/s^2 માં કેટલો થાય?
- (A) $\pi/2$ (B) $\pi/4$
(C) $\pi/6$ (D) $\pi/8$
30. કણનો સ્થાન સદીશ $\vec{r} = (3\hat{i} + 4\hat{j})\text{ m}$ અને કોણીય વેગ $\vec{\omega} = (\hat{j} + 2\hat{k})\text{ rad/sec}$ હોય તો કણનો રેખીય વેગ m/s માં કેટલો થાય ?
- (A) $(8\hat{i} - 6\hat{j} + 3\hat{k})$ (B) $(3\hat{i} + 6\hat{j} + 8\hat{k})$
(C) $-(3\hat{i} + 6\hat{j} + 6\hat{k})$ (D) $(6\hat{i} + 8\hat{j} + 3\hat{k})$
31. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે 6 N નું બળ 30° ના ખૂણે લાગવતા બોલ માત્ર ખૂલતો હોય તો 16 cm અંતરે 90° ના ખૂણે ..... N બળ લગાવતા બોલ ખૂલે .

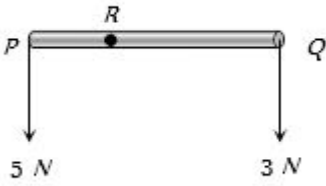

- (A) 3 (B) 6
(C) 4 (D) 1.5

32. તંત્રને x અક્ષને અનુલક્ષીને 2 rad/sec ની કોણીય ઝડપથી ભ્રમણ કરાવતા તંત્રની કુલ ગતિઊર્જા ..... J થાય.

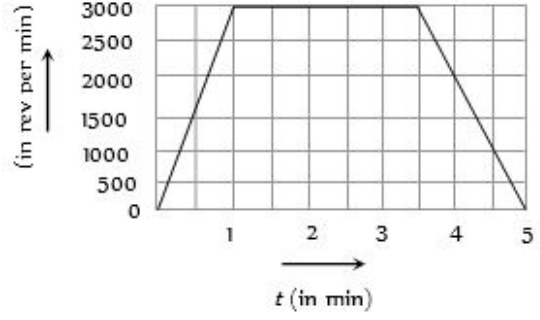

- (A) 92 (B) 184
(C) 276 (D) 46
33. જો એક ઘન ગોળો અને નળાકાર ની ત્રિજ્યા અને ઘનતા સમાન હોય તો તેની પોતાની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કોના માટે મહત્તમ હોય ($L = R$) ?
(A) ઘન ગોળો (B) ઘન નળાકાર
(C) બંને માટે (D) બંને માટે સમાન
34. પોલો અને ઘન ગોળાના દળ અને જડત્વની ચાકમાત્રા સમાન હોય, તો ત્રિજ્યાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?
(A) 5 : 7 (B) 3 : 5
(C) $\sqrt{3} : \sqrt{5}$ (D) $\sqrt{3} : \sqrt{7}$
35. અચળ કદ V ધરાવતા ગોળા ની જડત્વની ચાકમાત્રા I હોય તો I અને V વચ્ચેનો સંબંધ ?
(A) $I \propto V$ (B) $I \propto V^{2/3}$
(C) $I \propto V^{5/3}$ (D) $I \propto V^{3/2}$
36. જ્યારે પંખો બંધ કરવામાં આવે છે ત્યારે 36 પરિભ્રમણમાં તેની કોણીય ઝડપ અડધી થાય છે. તે સ્થિર થાય ત્યાં સુધીમાં કેટલા વધારાના પરિભ્રમણ કરશે ? (કોણીય પ્રવેગ અચળ છે.)
(A) 36 (B) 24
(C) 18 (D) 12
37. એક કણ a ત્રિજ્યાના વર્તુળ પર અચળ ઝડપથી ગતિ કરે છે. AB વ્યાસ અને C કેન્દ્ર છે. તો કણ B પર હોય, ત્યારે A અને C ને અનુલક્ષીને કોણીય ઝડપનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?
(A) 1 : 1 (B) 1 : 2
(C) 2 : 1 (D) 4 : 1
38. આપેલ તંત્ર માટે પરિણામી બળ 8 N જે R ને સમાંતર હોય તો PR નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?

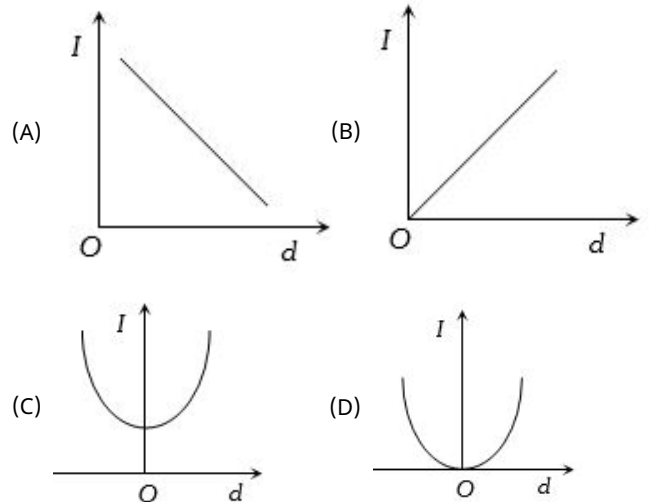

- (A) $1/4 RQ$ (B) $3/8 RQ$
(C) $3/5 RQ$ (D) $2/5 RQ$
39. એક વર્તુળાકાર તકતીની તેના વ્યાસને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. તેના સમતલને લંબ અને પરિઘ પાસેથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
(A) $5 I$ (B) $6 I$
(C) $3 I$ (D) $4 I$
40. એક પેંડુ સ્થિર સ્થિતિમાંથી 5 sec માં 60 rad/sec ની કોણીય ઝડપ પ્રાપ્ત કરે તો તેણે કાપેલું કોણીય અંતર ..... rad થાય.
(A) 600 (B) 75
(C) 300 (D) 150
41. એક વજનદાર W વજન વાળો પાઈપ ને બંને છેડેથી બે માણસે પકડેલી છે. જો એક સમયે એક માણસ તેની પાસેનો છેડો છોડી દે તો બીજા માણસના હાથ પર લાગતું બળ કેટલું થાય ?
(A) W (B) $\frac{W}{2}$
(C) $\frac{3W}{4}$ (D) $\frac{W}{4}$

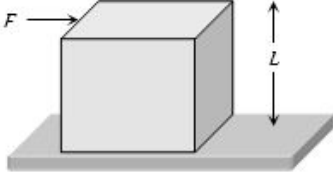
42. એક પ્રયોગમાં એક જેટ એન્જિનનું કમ્પ્રેસર નીચે આપેલા ગ્રાફ પ્રમાણે ફરે છે તો પ્રયોગ દરમિયાન કમ્પ્રેસરના પરિભ્રમણ સંખ્યા કેટલી હોય ?

- (A) 9000 (B) 16570
(C) 12750 (D) 11250
43. જો ઉત્તર ધ્રુવ પર બરફને ઓગાળવામાં આવે તો પૃથ્વીની જડત્વની ચાકમાત્રા .....
(A) વધે (B) ઘટે
(C) અચળ રહે (D) સમય પર આધાર રાખે
44. એક કણ સ્થિર સ્થિતિમાંથી $\theta = 0.025t^2 - 0.1t$ મુજબ ગતિ કરવાનું સારું કરે છે જ્યાં θ radian માં અને t seconds માં છે તો કણ નો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?
(A) 10 sec પછી 0.5 rad/sec^2 (B) 2 sec પછી 0.3 rad/sec^2
(C) 1 sec પછી 0.05 rad/sec^2 (D) અચળ 0.05 rad/sec^2
45. ત્રણ દળ m_1, m_2, m_3 એક સમબાજુ ત્રિકોણ જેની બાજુની લંબાઈ a છે તેના શિરોબિંદુ પર મૂકેલા છે. તો ત્રિકોણની ઊંચાઈની ની દિશામાં m_1 ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
(A) $(m_2 + m_3) \frac{a^2}{4}$ (B) $(m_1 + m_2 + m_3) a^2$
(C) $(m_1 + m_2) \frac{a^2}{2}$ (D) $(m_2 + m_3) a^2$
46. બે સમાન તકતીના સમતલ એકબીજાને લંબ છે. તેમની કોણીય ઝડપ 3 rad/sec અને 4 rad/sec છે. તો તંત્રની પરિણામી કોણીય ઝડપ ..... rad/sec થાય.
(A) 1 (B) 7
(C) 5 (D) $\sqrt{12}$
47. સમાંતર અક્ષ પ્રમેય $I = I_g + Md^2$ અનુસાર હોય તો I અને d વચ્ચે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

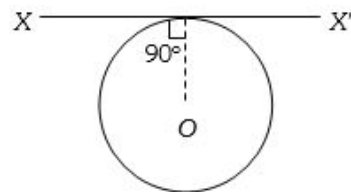

48. L લંબાઈનો સમઘન બ્લોક μ ઘર્ષણાક ધરાવતી સપાટી પર પડેલો છે. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ એક બળ F લગાવવામાં આવે છે. જો ઘર્ષણાક નું મૂલ્ય એટલું ઊંચું હોય કે જેથી બ્લોક પ્સ્યા પહેલા ઢળી પડે તો તેના માટે ન્યૂનતમ F નું મૂલ્ય કેટલું હોવું જોઈએ ?

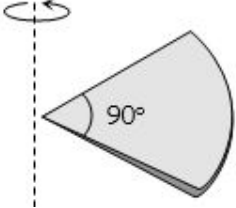
- (A) અતિસૂક્ષ્મ (B) $mg/4$
(C) $mg/2$ (D) $mg(1 - \mu)$
49. એક પદાર્થ માત્ર કોણીય ગતિ કરે છે જો કણ નો રેખીય વેગ v અને તે x -અક્ષ થી r અંતરે ω કોણીય વેગ થી ફરતો હોય $\omega = \frac{v}{r}$ હોય તો પદાર્થ માટે શું સાચું છે ?
(A) $\omega \propto \frac{1}{r}$ (B) $\omega \propto r$
(C) $\omega = 0$ (D) ω એ r થી સ્વતંત્ર હોય
50. સમાન દળ અને સમાન જડાઈની તકતીની ઘનતાનો ગુણોત્તર 1 : 3 છે.તો તેની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય?
(A) 1 : 3 (B) 3 : 1
(C) 1 : 9 (D) 9 : 1
51. $\vec{r} = (3\hat{i} + 2\hat{j} + 3\hat{k})m$ નો સ્થાન સદિશ ધરાવતા કણ પર લાગતું બળ $\vec{F} = (2\hat{i} - 3\hat{j} + 4\hat{k})N$ હોય,તો કણ પર લાગતું ટોર્ક
(A) $-17\hat{i} + 6\hat{j} + 13\hat{k}$ (B) $-6\hat{i} + 6\hat{j} - 12\hat{k}$
(C) $17\hat{i} - 6\hat{j} - 13\hat{k}$ (D) $6\hat{i} - 6\hat{j} + 12\hat{k}$
52. એક પૈડું સ્થિર સ્થિતિમાંથી 6 sec માં 540 rpm ની કોણીય ઝડપ પ્રાપ્ત કરે,તો તેનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય?
(A) $3 \pi \text{ rad/sec}^2$ (B) $9 \pi \text{ rad/sec}^2$
(C) $18 \pi \text{ rad/sec}^2$ (D) $54 \pi \text{ rad/sec}^2$
53. બળયુગ્મ કેવી ગતિ ઉત્પન્ન કરે છે
(A) રેખીય ગતિ (B) ચાકગતિ
(C) રેખીય અને ચાક ગતિ (D) કોઈ ગતિ નહિ
54. 72 km/h ની ઝડપથી જતી કારને બ્રેક મારતાં ટાયર 20 પરિભ્રમણ પછી સ્થિર થાય છે.જો ટાયરનો વ્યાસ 0.5 m હોય,તો કોણીય પ્રતિપ્રવેગ કેટલો થાય?
(A) $-25.5 \pi \text{ rad/sec}^2$ (B) $-29.5 \pi \text{ rad/sec}^2$
(C) $-33.5 \pi \text{ rad/sec}^2$ (D) $-45.5 \pi \text{ rad/sec}^2$
55. એક વર્તુળાકાર તકતી આયર્ન અને એલ્યુમિનિયમ માથી એવી રીતે બનાવવામાં આવે છે કે જેથી તેની ભૌમિતિક અક્ષને લઈને તેની જડત્વની ચાકમાત્રા મહત્તમ થાય તેના માટે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?
(A) આયર્ન અને એલ્યુમિનિયમ (B) અંદરની બાજુ એલ્યુમિનિયમ ના વારાફરતી ક્રમાનુસાર પડ અને તેની ફરતે આયર્ન
(C) અંદરની બાજુ આયર્ન અને તેની ફરતે એલ્યુમિનિયમ
(D) (a) અથવા (c)
56. ઉદગમબિંદુ થી $(3\hat{i} + 2\hat{j} - 4\hat{k})m$ અંતરે $(2\hat{i} - 4\hat{j} + 2\hat{k})N$ બળ લાગે તો ટોર્ક નું મૂલ્ય ..... $N - m$ થાય.
(A) 0 (B) 24.4
(C) 0.244 (D) 2.444
57. એક ઘર્ષણવાળા ટેબલ પર a બાજુ અને m દળ ધરાવતો સમઘન પડેલો છે. સમઘનની કોઈ એક સપાટી પર ટેબલની સપાટી થી $\frac{3a}{4}$ ઊંચાઈએ લંબરૂપે F બળ લગાવવામાં આવે છે. તો F ના કેટલા ન્યૂનતમ મૂલ્ય માટે બ્લોક સરક્યા વગર નમશે ?
(A) $\frac{mg}{4}$ (B) $\frac{2mg}{3}$
(C) $\frac{3mg}{4}$ (D) mg

58. જ્યારે પંખો ચાલુ કરવામાં આવે છે ત્યારે પ્રથમ 3 sec માં 10 પરિભ્રમણ કરે છે. પછી બીજી 3 sec માં કેટલા પરિભ્રમણ કરશે ? (અહીં અચળ કોણીય પ્રવેગ લાગે છે.)
(A) 10 (B) 20
(C) 30 (D) 40
59. એક પદાર્થ ચાકગતિ કરે છે. $\vec{A}$ એ પદાર્થની પરિભ્રમણ અક્ષની દિશાનો એકમ સદિશ છે અને $\vec{B}$ એ પદાર્થ પર રહેલા કણ P જે અક્ષ થી થોડે દૂર છે તેના વેગનો એકમ સદિશ છે. તો $\vec{A} \cdot \vec{B}$ નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?
(A) 1 (B) -1
(C) 0 (D) એકપણ નહીં
60. એક મિટર સ્કેલ નું સમતોલન 40 cm પર છે જ્યારે 10 g અને 20 g ના પદાર્થને 10 cm અને 20 cm પર મૂકેલા છે તો મિટર સ્કેલનું વજન ..... g હશે ?
(A) 50 (B) 60
(C) 70 (D) 80
61. એક હલકી મિટર સ્કેલ પર $1 \text{ cm}, 2 \text{ cm}, \dots, 100 \text{ cm}$ પર અનુક્રમે $1 \text{ g}, 2 \text{ g}, \dots, 100 \text{ g}$ વજન મૂકેલા હોય તો તંત્રને સમતોલન માં રાખવા માટે મિટર સ્કેલ ને ..... cm આધાર રાખવો પડે.
(A) 55 (B) 60
(C) 66 (D) 72
62. એ કારનું પૈડું 1200 r.p.m. ની ઝડપથી ફરે છે 10 sec માટે પ્રવેગ આપતા તે 4500 r.p.m. ની ઝડપે ફરવા લાગે તો પૈડાંનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?
(A) 30 radians/sec^2 (B) $180 \text{ degrees/sec}^2$
(C) 40 radians/sec^2 (D) $1980 \text{ degrees/sec}^2$
63. સળિયાના કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અને લંબાઈને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I_1 છે.તેમાંથી રીંગ બનાવતા કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અને સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I_2 છે.તો
(A) $I_1 : I_2 = 1 : 1$ (B) $I_1 : I_2 = \pi^2 : 3$
(C) $I_1 : I_2 = \pi : 4$ (D) $I_1 : I_2 = 3 : 5$
64. R ત્રિજ્યા અને $\frac{\pi}{6}$ જડાઈ ધરાવતી તકતીની જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. તેને પીગળાવીને ગોળો બનાવવામાં આવે તો ગોળાની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?
(A) I (B) $\frac{2I}{7}$
(C) $\frac{I}{5}$ (D) $\frac{I}{10}$
65. બે 0.3 kg અને 0.7 kg દળના પદાર્થને એક 1.4 m લંબાઈની લાકડીના જેનું દળ નહિવત છે તેના છેડે બાંધેલા છે. લાકડીને તેની લંબાઈની લંબ દિશામાં અચળ કોણીય વેગથી ફેરવવામાં આવે છે. ન્યૂનતમ કાર્યથી લાકડીને ફેરવવા માટે અક્ષ નું સ્થાન ક્યાં હોવું જોઈએ ?
(A) 0.3 kg દળ થી 0.4 m (B) 0.3 kg દળ થી 0.98 m
(C) 0.7 kg દળ થી 0.7 m (D) 0.7 kg દળ થી 0.98 m
66. એક સ્થિર સ્થિતિમાં રહેલું પૈડું અચળ કોણીય પ્રવેગ થી ફરવાનું સારું કરે છે જો તે પ્રથમ 1 sec માં θ_1 અને બીજી સેકન્ડ માં θ_2 કોણીય અંતર કાપે તો $\frac{\theta_2}{\theta_1} =$
(A) 4 (B) 2
(C) 3 (D) 1
67. l લંબાઈના ચોરસના ચારે ખૂણા પર m દળના પદાર્થ મૂકેલા છે.તો ચોરસના સમતલને લંબ અને તેના કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને ચકાવર્તન ત્રિજ્યા કેટલી થાય ?
(A) $\frac{l}{\sqrt{2}}$ (B) $\frac{l}{2}$
(C) l (D) $(\sqrt{2})l$
68. L લંબાઈ અને ρ રેખીય ઘનતા ધરાવતા તારને વર્તુળમાં વાળતાં XX' અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

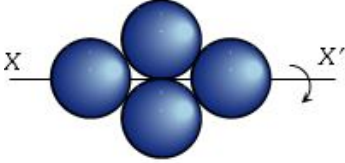

- (A) $\frac{\rho L^3}{8\pi^2}$ (B) $\frac{\rho L^3}{16\pi^2}$
(C) $\frac{5\rho L^3}{16\pi^2}$ (D) $\frac{3\rho L^3}{8\pi^2}$

69. $\vec{r}$ સ્થાન સદિશ ધરાવતા કણ પર F બળ લાગે અને આ બળણે લીધે ઉત્પન્ન થતું ટોર્ક $\vec{T}$ હોય તો નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?
 (A) $\vec{r} \cdot \vec{T} = 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} = 0$ (B) $\vec{r} \cdot \vec{T} = 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} \neq 0$
 (C) $\vec{r} \cdot \vec{T} \neq 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} = 0$ (D) $\vec{r} \cdot \vec{T} \neq 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} \neq 0$
70. R ત્રિજ્યાની તકતીમાંથી ટકતીનો $\frac{1}{4}$ ભાગ લીધેલો છે જેનું દળ M છે તેને તેના સમતલને લંબ કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અક્ષ ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\frac{1}{2}MR^2$ (B) $\frac{1}{4}MR^2$
 (C) $\frac{1}{8}MR^2$ (D) $\sqrt{2}MR^2$
71. સમાન તારમાંથી P અને Q રીંગ બનાવવામાં આવે છે. તેમની ત્રિજ્યા r અને nr છે. Q ની જડત્વની ચાકમાત્રા P કરતાં 8 ગણી હોય, તો n કેટલો હશે?
 (A) 8 (B) 6
 (C) 4 (D) 2
72. M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતા ગોળાની વ્યાસને અનુલક્ષીને ચાકમાત્રા I હોય તો XX' ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા

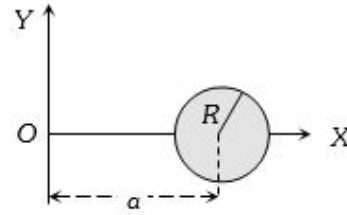

- (A) $3I$ (B) $5I$
 (C) $7I$ (D) $9I$

73. જો એક પૈડું 2000 ભ્રમણ માં 9.5 km અંતર કપટુ હોય તો પૈડાનો વ્યાસ કેટલો હોય ?
 (A) 1.5 m (B) 1.5 cm
 (C) 7.5 m (D) 7.5 cm
74. એક ગોળો તેના વ્યાસ ને અનુલક્ષી ને ફરે તો ....

- (A) ગોળાની સપાટી પરના કણ નો રેખીય પ્રવેગ શૂન્ય હોય
 (B) ગોળા માટે ઉપર દિધેલા વ્યાસ પરના કણ નો રેખીય પ્રવેગ શૂન્ય હોય
 (C) ગોળાની સપાટી પરના અલગ અલગ કણ ની કોણીય ઝડપ અલગ અલગ હોય
 (D) ગોળાની સપાટી પરના બધા કણ નો રેખીય વેગ સમાન હોય

75. $X - Y$ સમતલમાં આકૃતિ માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતી તકતી X અક્ષ પર મુકેલી છે X અક્ષ ને અનુલક્ષીને તકતીની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $M \left(\frac{R^2}{2} \right)$ (B) $M \left(\frac{R^2}{4} \right)$
 (C) $M \left(\frac{R^2}{4} + a^2 \right)$ (D) $M \left(\frac{R^2}{2} + a^2 \right)$

ANSWER KEY

PHYSICS

1 - D	2 - C	3 - D	4 - B	5 - C	6 - A	7 - C	8 - B	9 - A	10 - A
11 - D	12 - D	13 - B	14 - A	15 - D	16 - D	17 - B	18 - D	19 - B	20 - B
21 - C	22 - C	23 - B	24 - B	25 - A	26 - C	27 - A	28 - D	29 - A	30 - A
31 - D	32 - B	33 - A	34 - C	35 - C	36 - D	37 - B	38 - C	39 - B	40 - D
41 - D	42 - D	43 - A	44 - D	45 - A	46 - C	47 - C	48 - C	49 - D	50 - B
51 - C	52 - A	53 - B	54 - A	55 - B	56 - B	57 - B	58 - C	59 - C	60 - C
61 - C	62 - D	63 - B	64 - C	65 - B	66 - C	67 - A	68 - D	69 - A	70 - A
71 - D	72 - D	73 - A	74 - B	75 - B					

SOLUTION

PHYSICS

1. $\theta = at + bt^2 + ct^3$ મુજબ કોણીય અંતર ફરે તો તેનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?

- (A) $a + 2bt - 3ct^2$ (B) $2b - 6t$
(C) $a + 2b - 6t$ (D) $\checkmark 2b + 6ct$

Sol : (d) Angular acceleration $\alpha = \frac{d^2\theta}{dt^2} = \frac{d^2}{dt^2}(at + bt^2 + ct^3) = 2b + 6ct$

2. M અને m દળના બે કણ R અને r ત્રિજ્યાના વર્તુળાકાર પથ પર ગતિ કરે છે. જો તેમની સમય અવધિ સમાન હોય તો કોણીય ઝડપનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

- (A) $\frac{r}{R}$ (B) $\frac{R}{r}$
(C) $\checkmark 1$ (D) $\sqrt{\frac{R}{r}}$

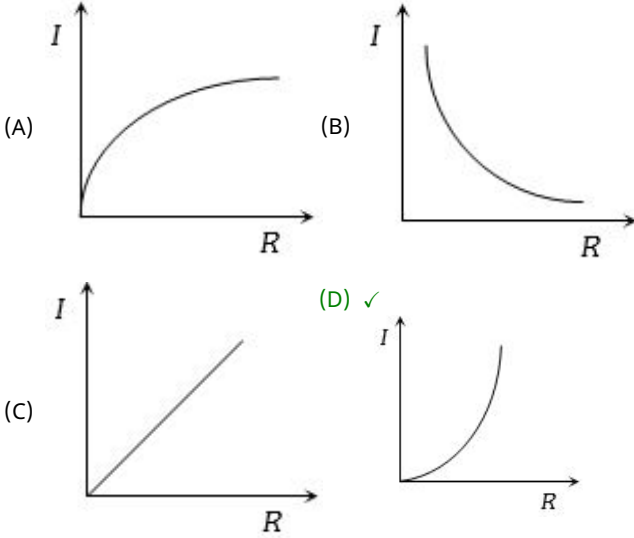
Sol : Time period of revolution $T = \frac{2\pi}{w}$

As according to question, $T_1 = T_2$

$$\therefore \frac{2\pi}{w_1} = \frac{2\pi}{w_2}$$

$$\Rightarrow w_1 = w_2 = 1$$

3. M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતા ગોળાની જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. જો M ને અચળ રાખવામા આવે તો I વિરુદ્ધ R નો ગ્રાફ નીચેના પૈકી કયો હોય ?

Sol : sphere: $I = (2/5)MR^2$ i.e $I \propto R^2$ as M is constant graph should be parabolic symmetrical about I axis.

4. 0.6 kg દળ ધરાવતી મીટરપટ્ટીના 20 cm માંથી પસાર થતી અને મીટરપટ્ટીને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) 0.074 (B) $\checkmark 0.104$
(C) 0.148 (D) 0.208

5. દબ પદાર્થ ચાકગતિ કરે ત્યારે, તેના બધાં કણોની

- (A) રેખીય અને કોણીય ઝડપ બંને સમાન હોય
(B) રેખીય ઝડપ સમાન અને કોણીય ઝડપ અલગ હોય
(C) $\checkmark$ રેખીય ઝડપ અલગ અને કોણીય ઝડપ સમાન હોય.
(D) રેખીય અને કોણીય ઝડપ બંને અલગ હોય

6. એક પટ્ટો 30 cm ના પૈંડા પર ફરે છે જો પૈંડાનો પ્રારંભિક વેગ 2 rev/sec . છે જ્યારે પૈંડું ફરતું ઊભું રહે ત્યાર સુધીમાં પટ્ટાએ કાપેલું અંતર 25 m હોય તો પૈંડાનો કોણીય પ્રતિપ્રવેગ rad/sec^2 માં કેટલો થાય ?

- (A) $\checkmark 0.94$ (B) 1.2
(C) 2.0 (D) 2.5

Sol : $r =$ radius of the wheel = $30 \text{ cm} = 0.30 \text{ m}$
 $C =$ circumference of the wheel = distance traveled by wheel in one revolution = $2\pi r$

$D =$ total distance traveled by strap = 25 m

$N =$ total number of revolutions by wheel

total number of revolutions by wheel is given as

$$N = D/C = 25/(2\pi r)$$

$$\theta = \text{angular displacement} = 25/(2\pi r) = (25/(2\pi r))(2\pi) \text{ rad} = 25/r = 25/0.30 = 83.33 \text{ rad}$$

$$w_o = \text{initial angular velocity of wheel} = 2 \text{ rev/s} = 2(2\pi) \text{ rad/s} = 12.56 \text{ rad/s}$$

$$w = \text{final angular velocity after wheel stops} = 0 \text{ rad/s}$$

$a =$ angular acceleration

Using the equation

$$w^2 = w_o^2 + 2a\theta$$

$$0^2 = 12.56^2 + 2a(83.33)$$

$$\alpha = -0.94 \text{ rad/s}^2$$

7. આયર્ન માટી બે પ્લેટ A અને B બનાવેલ છે જેની ત્રિજ્યા અનુક્રમે r અને $4r$ અને જડત્વ અનુક્રમે t અને $t/4$ છે. A અને B ની જડત્વની ચાકમાત્રા

I_A અને I_B હોય તો તેમની વચ્ચેનો સંબંધ .

- (A) $I_A > I_B$ (B) $I_A = I_B$
(C) $\checkmark I_A < I_B$ પર આધાર રાખે
(D) t અને r ના વાસ્તવિક મૂલ્ય

Sol : Moment Of Inertia = $I = \frac{MR^2}{2}$

Mass = Density $\times$ Volume

Let d be the density of both the iron plate

Using the above equations,

$$I_A = (d) \times \Pi r^2 t \frac{r^2}{2} = \frac{\Pi d t r^4}{2}$$

$$I_B = d \times \Pi (4r)^2 \frac{t}{4} \frac{(4r)^2}{2} = 64 I_A$$

$$\text{Moment Of Inertia} = I = \frac{MR^2}{2}$$

Mass = Density $\times$ Volume

Let d be the density of both the iron plate

Using the above equations,

$$I_A = (d) \times \Pi r^2 t \frac{r^2}{2} = \frac{\Pi d t r^4}{2}$$

$$I_B = d \times \Pi (4r)^2 \frac{t}{4} \frac{(4r)^2}{2} = 64 I_A$$

Therefore, $I_A < I_B$

8. 0.1 m ત્રિજ્યા ધરાવતા એક વર્તુળાકાર તકતી (નહિવત વજન) પર 2 kg દળના 5 કણ છે. તકતીના કેન્દ્ર માથી અને તેના સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા ..... kg m^2 થાય.

- (A) 1 (B) $\checkmark 0.1$
(C) 2 (D) 0.2

Sol : We will not consider the moment of inertia of disc because it doesn't have any mass so moment of inertia of five particle system $I = 5mr^2 = 5 \times 2 \times (0.1)^2 = 0.1 \text{ kg-m}^2$.

9. અડધી રિંગની તેની અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\checkmark \frac{MR^2}{2}$ (B) $\frac{MR^2}{2}$
(C) $\frac{MR^2}{4}$ (D) એકપણ નહીં

Sol : $\partial m = \frac{m}{\pi R} \cdot R \partial \theta$

$$\partial m = \frac{m}{\pi} \partial \theta$$

$$\partial I = \partial m \cdot R^2$$

$$I = \frac{m}{\pi} R^2 \int_0^\pi \partial \theta$$

$$= \frac{m}{\pi} R^2 (\theta)_0^\pi$$

$$I = mR^2$$

10. આપેલા ચાર આકાર માટે બધાની ઊંચાઈ, મહત્તમ જડાઈ અને દળ સમાન હોય તો તેમના દુરવ્યમાનકેન્દ્રને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કોના માટે મહત્તમ હશે ?

(A) ✓

(B)

(C)

(D)

11. તંત્રને સમતોલન સ્થિતિમાં રાખવા માટે તેના પર લાગતા ટોર્કને સંતુલિત કરવું પડે. આ વિધાન સાચું કરવા માટે ટોર્ક ક્યાં લેવું પડે ?

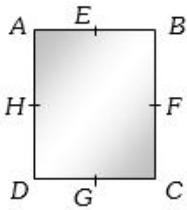
(A) તંત્રના મધ્યમાં

(B) તંત્રના દુરવ્યમાનકેન્દ્રના મધ્યમાં

(C) તંત્રના કોઈ પણ બિંદુ પર

(D) ✓ તંત્ર પરના કે તંત્રની બહારના કોઈ પણ બિંદુ પર

12. એક લંબચોરસ ABCD (BC = 2AB) માં ન્યૂનતમ જડત્વની ચાકમાત્રા કઈ અક્ષને અનુલક્ષી હોય ?

(A) BC

(B) BD

(C) HF

(D) ✓ EG

Sol : The moment of inertia will be minimum about that axis, which is passing through the center of mass.

$$I_{EG} = \frac{MB^2}{12}$$

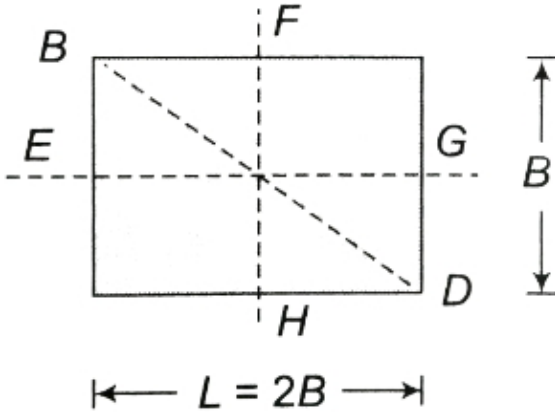
$$I_{FH} = \frac{M(2B)^2}{12} = \frac{MB^2}{6}$$

$$M.I. \text{ of the rectangular plate about its diagonal } I_{BD} = \frac{MB^2L^2}{6(B^2 + L^2)} = \frac{MB^2 \times 4B^2}{6(B^2 + 4B^2)} = \frac{2}{15}MB^2 = \frac{MB^2}{7.5}$$

M.I. about EG is minimum.

OR

By observation, distribution of mass is the nearest about axis EG.

13. m દળ અને l લંબાઈ ધરાવતા સળિયાના મધ્યબિંદુ અને છેડાની મધ્યમાંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

(A) $\frac{ml^2}{12}$

(B) ✓ $\frac{7}{48}ml^2$

(C) $\frac{13}{48}ml^2$

(D) $\frac{19}{48}ml^2$

Sol : The moment of inertia of the given rod is

$$\begin{aligned} \Sigma M_i r_i^2 &= \int (dm)x^2 \\ &= \int_{-L/4}^{3L/4} (\lambda dx)x^2 \\ &= \int_{-L/4}^{3L/4} \lambda x^2 dx \\ &= \lambda \frac{7L^3}{48} \\ &= \frac{M}{L} \cdot \frac{7L^3}{48} \\ &= \frac{7}{48}ML^2 \end{aligned}$$

14. સમાન દ્રવ્ય અને જડાઈ ધરાવતી તકતીની ત્રિજ્યા 0.2 m અને 0.6 m છે. તો તેની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

(A) ✓ 1 : 81

(B) 1 : 27

(C) 1 : 9

(D) 1 : 3

Sol : The moment of inertia of a disc about its central axis is

$$I = \frac{1}{2}mR^2$$

$$\therefore \frac{I_1}{I_2} = \frac{\frac{1}{2}m_1R_1^2}{\frac{1}{2}m_2R_2^2}$$

$$= \frac{\pi R_1^2 t P \times R_1^2}{\pi R_2^2 t p \times R_2^2}$$

$$\therefore \frac{I_1}{I_2} = \frac{R_1^4}{R_2^4}$$

$$= \frac{(0.4)^4}{(0.6)^4} = \left(\frac{0.1}{0.3}\right)^4 = \frac{1}{81}$$

15. 10 kg ના પેંડા ની તેના અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા 160 kg - m² હોય તો તેની ચક્રમાન ત્રિજ્યા ..... m હોય.

(A) 10

(B) 8

(C) 6

(D) ✓ 4

Sol : mass = 10kg

MI = 160kg.m² about axis

radius of gyration = ?

$$I = MK^2$$

K is radius of gyration

$$K^2 = [(160)/(10)] = 16$$

$$K = 4m$$

16. ત્રણ સમાન પાતળી લાકડી જેની લંબાઈ l અને દળ M છે તેને જોડીને H અક્ષર બનાવવામાં આવે તો તંત્ર ની H ની કોઈ એક બાજુને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

(A) $\frac{MI^2}{3}$

(B) $\frac{MI^2}{4}$

(C) $\frac{2MI^2}{3}$

(D) ✓ $\frac{4MI^2}{3}$

Sol : The three rods form H, So let H = I₁(AB) + I₂(EF) + I₃(CD)

Here we will find about left vertical axis i.e. I₁ AB

Moment of inertia of rod AB about the axis is 0

Moment of inertia of rod CD (parallel axis theorem) about the axis is ML²

Moment of inertia of rod EF (perpendicular axis theorem) about the axis is $\frac{1}{3}ML^2$

So, Moment of inertia of the rod about the axis is

$$= 0 + ML^2 + \frac{1}{3}ML^2$$

$$= \frac{4}{3}ML^2$$

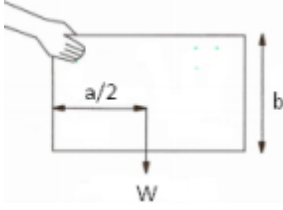
17. એક માણસ એક બુક ને આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ પકડે છે (ધારો કે બુકને બુકના ખૂણે પકડેલી છે) જો બુકનો વજન W હોય તો માણસ દ્વારા બુક પર લાગતું ટોર્ક કેટલું થાય ?

- (A) $W \frac{a}{2}$ ઘડિયાળ ના કંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં
(B) $\sqrt{W \frac{b}{2}}$ ઘડિયાળ ના કંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં
(C) $W a$ ઘડિયાળ ના કંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં
(D) $W a$ ઘડિયાળ ના કંટાની દિશામાં

Sol : Moment = force $\times$ perpendicular distance

$$\text{Moment} = w \times \frac{a}{2}$$

18. એક પાતળો તાર જેની લંબાઈ l અને દળ M છે તેને વાળીને અડધું વર્તુળ બનાવવામાં આવે છે. તો તારના છેડા પાસેથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\frac{Ml^2}{2}$
(B) $\frac{Ml^2}{\pi^2}$
(C) $\frac{2Ml^2}{\pi^2}$
(D) $\sqrt{\frac{Ml^2}{2\pi^2}}$

Sol : The line passing through the ends of the wire is equal to the diameter of the circle.

Perpendicular axes theorem :

$$I_z = I_x + I_y$$

Here, I_z = Moment of inertia about an axis through the centre and perpendicular to the plane

$I_x = I_y = I_d$ = Moment of inertia about the diameter

$$\text{But, } I_z = mr^2$$

$$mr^2 = I_d + I_d$$

$$mr^2 = 2I_d$$

$$I_d = \frac{mr^2}{2}$$

Length of semicircle, $L = \pi r$

$$r = \frac{L}{\pi}$$

$$I_d = \frac{mr^2}{2}$$

$$= \frac{m}{2} \left(\frac{L}{\pi} \right)^2$$

$$= \frac{mL^2}{2\pi^2}$$

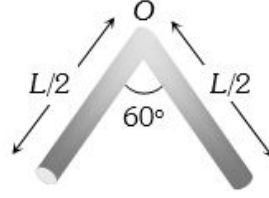
19. ઘડિયાળના સેકન્ડ કંટાનો કોણીય વેગ કેટલો થાય ?

- (A) $\frac{\pi}{60} \text{ rad/sec}$
(B) $\sqrt{\frac{\pi}{30}} \text{ rad/sec}$
(C) $60\pi \text{ rad/sec}$
(D) $30\pi \text{ rad/sec}$

Sol : We know that second's hand completes its revolution (2π) in 60 sec

$$\omega = \frac{\theta}{t} = \frac{2\pi}{60} = \frac{\pi}{30} \text{ rad/sec}$$

20. M દળ અને L લંબાઈ ધરાવતા સળિયાને આકૃતિ મુજબ વાળવામાં આવે છે. O માંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

- (A) $\frac{ML^2}{6}$
(B) $\sqrt{\frac{ML^2}{12}}$
(C) $\frac{ML^2}{24}$
(D) $\frac{ML^2}{3}$

Sol : since rod is bent at the middle, so each part of it will have the same length $\left(\frac{L}{2}\right)$ and mass $\left(\frac{M}{2}\right)$ as shown

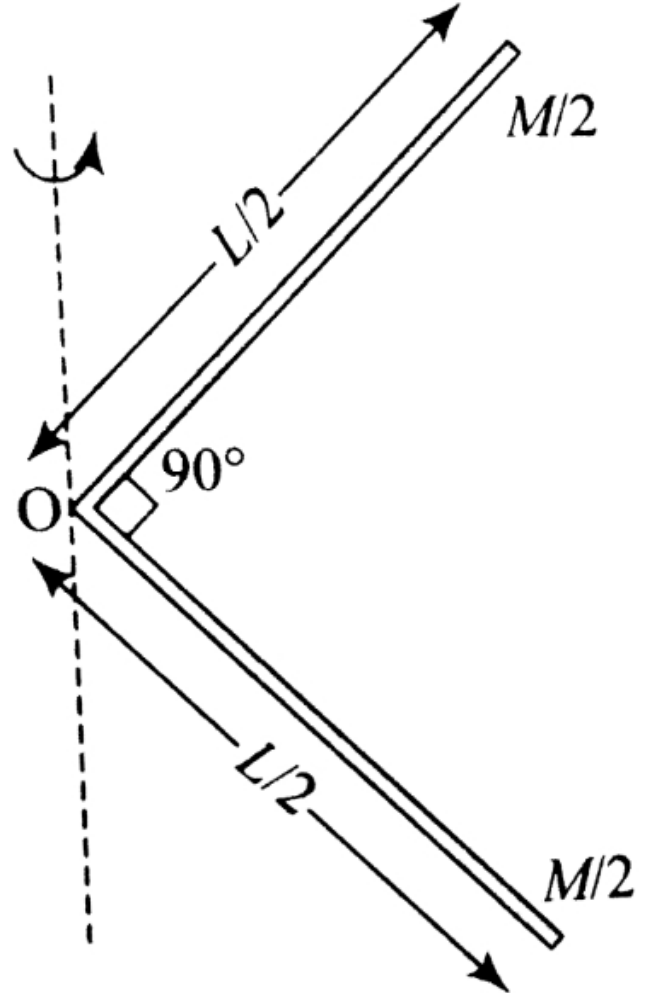
Moment of inertia of each part through its one end

$$= \frac{1}{3} \left(\frac{M}{2} \right) \left(\frac{L}{2} \right)^2$$

Hence, net moment of inertia of complete structure through its middle point O is.

$$I = \frac{1}{3} \left(\frac{M}{2} \right) \left(\frac{L}{2} \right)^2 + \frac{1}{3} \left(\frac{M}{2} \right) \left(\frac{L}{2} \right)^2$$

$$= \frac{1}{3} \left[\frac{ML^2}{8} + \frac{ML^2}{8} \right] = \frac{ML^2}{12}$$

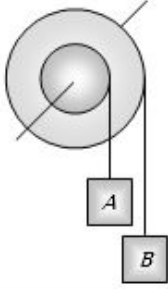

21. 120 r.p.m. થી ફરતા પૈડાની કોણીય ઝડપ કેટલી હોય ?

- (A) $\pi \text{ rad/sec}$
(B) $2\pi \text{ rad/sec}$
(C) $\sqrt{4\pi} \text{ rad/sec}$
(D) $4\pi^2 \text{ rad/sec}$

Sol : $120 \text{ rev / min} = 120 \times 2\pi / 60 \text{ rad/sec} = 4\pi \text{ rad/sec}$

22. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે બે પૈડાં એક જ અક્ષ પર ફરે છે મોટા પૈડાં ની ત્રિજ્યા નાના પૈડાં ની ત્રિજ્યા કરતાં બમણી છે જો A ને B માટે બાંધેલી ઘેરી સરકી જતી ના હોય અને x અને y એ A અને B વડે સમાન સમયમાં કાપેલું અંતર હોય તો .....

- (A) $x = 2y$ (B) $x = y$
 (C) $\sqrt{y} = 2x$ (D) એકપણ નહીં

Sol : Linear displacement (S) = Radius (r) $\times$ Angular displacement (q)

$\therefore S \propto r$ (if $\theta = \text{constant}$)

Distance travelled by mass A (x)
 Distance travelled by mass B (y)

$$= \frac{\text{Radius of pulley concerned with mass A } (r)}{\text{Radius of pulley concerned with mass B } (2r)} = \frac{1}{2}$$

$$y = 2x.$$

23. એક તકતીની કોણીય ઝડપ ($a - bt$) હોય, તો તે સ્થિર થાય, ત્યાં સુધીમાં કરેલું કોણીય સ્થાનાંતર કેટલું થાય?

- (A) $\frac{(a-b)a}{2}$ (B) $\sqrt{\frac{a^2}{2b}}$
 (C) $\frac{a^2 - b^2}{2b}$ (D) $\frac{a^2 - b^2}{2a}$

Sol : $w = a - bt = 0$

$t = a/b$

$$\theta = \int \omega dt = \int_0^{a/b} (a - bt) dt$$

$$= \left(at - \frac{bt^2}{2} \right)_0^{a/b}$$

$$= a \cdot \frac{a}{b} - \frac{6a^2}{2b^2}$$

$$= a^2/2b$$

24. P અને Q રિંગને એકસમાન તારમાંથી બનાવવામાં આવે છે. તેમની ત્રિજ્યા r_1 અને r_2 છે. તેની જડત્વની ચાકમાત્રા I_1 અને I_2 છે. જો $I_2/I_1 = 4$ હોય, તો $\frac{r_2}{r_1} =$

- (A) $4^{2/3}$ (B) $\sqrt{4^{1/3}}$
 (C) $4^{-2/3}$ (D) $4^{-1/3}$

$$\text{Sol : } \frac{I_1}{I_2} = \frac{1}{4} \cdot \frac{I_1}{I_2} = \frac{M_1 R_1^2}{M_2 R_2^2}$$

$$\frac{g(2\pi r_1) r_1^2}{g(2\pi r_2) (r_2^2)} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{r_1^3}{r_2^3} = \frac{1}{4}$$

$$\left(\frac{r_2}{r_1} \right)^3 = 4$$

$$\frac{r_2}{r_1} = 4^{1/3}$$

25. જો એક તકતીની તેની અક્ષ ને આધારે જડત્વની ચાકમાત્રા I હોય તો તેના તેજ સમતલમાં રહેલા સ્પર્શક ના આધારે તેની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\sqrt{\frac{5}{2}}I$ (B) $3I$
 (C) $\frac{3}{2}I$ (D) $2I$

Sol : M.I. of disc about an axis passing through its COM and perpendicular to the plane

$$\text{is } I = \frac{1}{2}MR^2$$

$$\text{M.I. of disc about its diameter is } I' = \frac{MR^2}{4} = \frac{I}{2}$$

M.I. of disc about its tangential axis

$$= \frac{I}{2} + MR^2 = \frac{I}{2} + 2I = \frac{5}{2}I$$

26. L લંબાઈનો સળિયા બે માણસના ખંભા પર છે. છેડા પરના એક માણસ પર $\frac{1}{4}$ માં ભાગનું વજનબળ લાગે છે. તો બીજો માણસ આ છેડાથી કેટલે દૂર હશે?

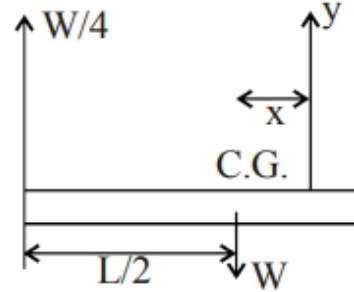
- (A) $L/3$ (B) $L/2$
 (C) $\sqrt{2}L/3$ (D) $3L/4$

Sol : For the balance of forces, $y + w/4 = w$, therefore $y = 3w/4$
 Further for a balance of torque about CG we get,

$$W/4 \times L/2 = 3W/4 \times x \text{ therefore } x = 1/6$$

Thus distance from the left end of the rod

$$= L/2 + L/6 = 4L/6 = 2L/3$$

27. એક R ત્રિજ્યાની તકતી તેની જડાય t અને બીજી $4R$ ત્રિજ્યાની તકતી તેની જડાય $t/4$ હોય તો તેમની જડત્વની ચાકમાત્રા વચ્ચેનો સંબંધ નીચેના પૈકી કયો થાય ?

- (A) $\sqrt{I_y} = 64I_x$ (B) $I_y = 32I_x$
 (C) $I_y = 16I_x$ (D) $I_y = I_x$

Sol : Moment of Inertia of disc $I = \frac{1}{2}MR^2 = \frac{1}{2}(\pi R^2 t \rho)R^2 = \frac{1}{2}\pi t \rho R^4$

[As $M = V \times \rho = \pi R^2 t \rho$ where $t = \text{thickness}$, $r = \text{density}$]

$$\frac{I_y}{I_x} = \frac{t_y}{t_x} \left(\frac{R_y}{R_x} \right)^4 \text{ [If } \rho = \text{constant]}$$

$$\frac{I_y}{I_x} = \frac{1}{4}(4)^4 = 64 \text{ [Given } R_y = 4R_x, t_y = \frac{t_x}{4}]$$

$$I_y = 64I_x$$

28. l બાજુવાળી અને એકમ ક્ષેત્રફળ ધીઠ ઘન μ ધરાવતી ચોરસ તકતીના કેન્દ્રમાંથી અને સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

- (A) $\frac{\mu l^2}{12}$ (B) $\frac{\mu l^2}{6}$
 (C) $\frac{\mu l^4}{12}$ (D) $\sqrt{\frac{\mu l^4}{6}}$

Sol : side = l

Mass per unit area = μ

$$\text{Total mass } M = \mu l^2$$

$$\text{Now, the moment of inertia is } I = \frac{MR^2}{12}$$

By perpendicular axis theorem $I = I_x + I_y$

$$I = 2I_x$$

$$I = 2 \times \frac{\mu l^2 \times l^2}{12}$$

$$I = \frac{\mu l^4}{6}$$

Hence, the moment of inertia of a square sheet is $\frac{\mu l^4}{6}$

29. એક પેડું 900 rpm ની કોણીય ઝડપથી ભ્રમણ કરે છે. તે 1 મિનિટમાં સ્થિર થઈ જતું હોય, તો કોણીય પ્રતિપ્રવેગ radian/s^2 માં કેટલો થાય?

- (A) $\sqrt{\pi/2}$ (B) $\pi/4$
 (C) $\pi/6$ (D) $\pi/8$

Sol : As, $\omega = \omega_0 + \alpha t$

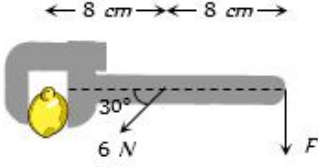
$$\text{Here, } \omega_0 = 900 \text{ rpm} = \frac{(2\pi \times 900)}{60} \text{ rads}^{-1}, \omega = 0$$

$$\text{and } t = 60 \text{ s}, 0 = \frac{2\pi \times 900}{60} + \alpha \times 60$$

$$\alpha = \frac{2\pi \times 900}{60 \times 60} = \frac{\pi}{2}$$

30. કણનો સ્થાન સદીશ $\vec{r} = (3\hat{i} + 4\hat{j})$ m અને કોણીય વેગ $\vec{\omega} = (j + 2\hat{k})$ rad/sec હોય તો કણનો સ્પર્શીય વેગ m/s માં કેટલો થાય ?
 (A) $\sqrt{(8\hat{i} - 6\hat{j} + 3\hat{k})}$ (B) $(3\hat{i} + 6\hat{j} + 8\hat{k})$
 (C) $-(3\hat{i} + 6\hat{j} + 6\hat{k})$ (D) $(6\hat{i} + 8\hat{j} + 3\hat{k})$
 Sol : $\vec{v} = \vec{\omega} \times \vec{r} = (j + 2\hat{k}) \times (3\hat{i} + 4\hat{j} + 0\hat{k}) = (0\hat{i} + \hat{j} + 2\hat{k}) \times (3\hat{i} + 4\hat{j} + 0\hat{k})$
 $\vec{v} = \begin{vmatrix} \hat{i} & \hat{j} & \hat{k} \\ 0 & 1 & 2 \\ 3 & 4 & 0 \end{vmatrix} = 8\hat{i} - 6\hat{j} + 3\hat{k}$

31. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા પ્રમાણે 6N નું બળ 30° ના ખૂણે લાગવતા બોલ માત્ર ખૂલતો હોય તો 16 cm અંતરે 90° ના ખૂણે ..... N બળ લગાવતા બોલ ખૂલે .

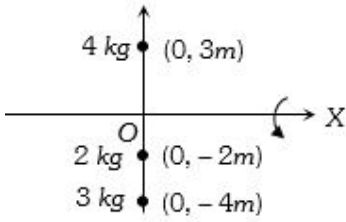

- (A) 3 (B) 6
 (C) 4 (D) $\sqrt{1.5}$

Sol : A force 6N acting at angle of 30° is just able to loosen the wrench at a distance 8cm from it.
 therefore total torque acting at A about the point O.

$$\rightarrow F = \frac{8 \times 3}{16} = 1.5N$$

32. તંત્રને x અક્ષને અનુલક્ષીને 2 rad/sec ની કોણીય ઝડપથી ભ્રમણ કરાવતાં તંત્રની કુલ ગતિઊર્જા ..... J થાય.

- (A) 92 (B) $\sqrt{184}$
 (C) 276 (D) 46

Sol : Mass of first object, $m_1 = 4.00\text{kg}$

Mass of second object, $m_2 = 2.00\text{kg}$

Mass of third object, $m_3 = 3.00\text{kg}$

Distance of first object from x -axis, $r_1 = 3.00\text{m}$

Distance of second object from x -axis, $r_2 = -2.00\text{m}$

Distance of third object from x -axis, $r_3 = -4.00\text{m}$

Angular velocity, $\omega = 2\text{rad/s}$

$$I = \sum_1^n m_i r_i^2$$

$$I = m_1 r_1^2 + m_2 r_2^2 + m_3 r_3^2$$

$$I = (4.00\text{kg})(3.00\text{m})^2 + (2.00\text{kg})(-2.00\text{m})^2 + (3.00\text{kg})(-4.00\text{m})^2$$

$$I = 92\text{kg.m}^2$$

$$K \cdot E_{\text{rotational}} = \frac{1}{2} I \omega^2$$

$$K.E_{\text{rotational}} = \frac{1}{2} (92\text{kg.m}^2) (2\text{rad/s})^2 = 184\text{J}$$

33. જો એક ઘન ગોળો અને નળાકાર ની ત્રિજ્યા અને ઘનતા સમાન હોય તો તેની પોતાની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કોના માટે મહત્તમ હોય ($L = R$) ?

- (A) $\sqrt{\text{ઘન ગોળો}}$ (B) ઘન નળાકાર
 (C) બંને માટે (D) બંને માટે સમાન

Sol : Moment of inertia of solid cylinder about z -axis passing through its centre and parallel to its height is given by: $I_C = \frac{1}{2} MR^2 = 0.5MR^2$

Moment of inertia of solid cylinder about an axis passing through its centre s given by:

$$I_S = \frac{2}{5} MR^2 = 0.4MR^2$$

So, $I_C > I_S$

Hence, The moment of inertia of the solid cylinder will be greater than that of solid sphere.

34. પોલો અને ઘન ગોળાના દળ અને જડત્વની ચાકમાત્રા સમાન હોય,તો ત્રિજ્યાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય?

- (A) 5 : 7 (B) 3 : 5
 (C) $\sqrt{\sqrt{3}} : \sqrt{5}$ (D) $\sqrt{3} : \sqrt{7}$

Sol : Moment of Inertia of hollow sphere is $I_1 = \frac{2}{3} m r_1^2$

Moment of Inertia of solid sphere is $I_2 = \frac{2}{5} m r_2^2$

As moment of inertia is equal:

$$I_1 = I_2$$

$$\frac{2}{3} m r_1^2 = \frac{2}{5} m r_2^2$$

$$\frac{r_1^2}{r_2^2} = \frac{3}{5}$$

$$r_1 : r_2 = \sqrt{3} : \sqrt{5}$$

35. અચળ કદ V ધરાવતા ગોળા ની જડત્વની ચાકમાત્રા I હોય તો I અને V વચ્ચેનો સંબંધ ?

- (A) $I \propto V$ (B) $I \propto V^{2/3}$
 (C) $\sqrt{I} \propto V^{5/3}$ (D) $I \propto V^{3/2}$

Sol : Volume of solid sphere, $V = \frac{4}{3} \pi R^3$

Radius of Sphere = R

$$V \propto R^3$$

$$\frac{1}{v} \propto R$$

Mass of sphere is, $M = \text{density} \times \text{Volume} = \rho V$

Moment of inertia of sphere about its axis, $I = \frac{2}{3} MR^2 = \frac{2}{3} (\rho V) R^2$

$$I \propto V R^2$$

$$I \propto V \left(\frac{1}{V} \right)^2$$

$$I \propto V^{-1}$$

Moment of inertia, $I \propto V^{-1}$

36. જ્યારે પંખો બંધ કરવામાં આવે છે ત્યારે 36 પરિભ્રમણમાં તેની કોણીય ઝડપ અડધી થાય છે. તે સ્થિર થાય ત્યાં સુધીમાં કેટલા વધારાના પરિભ્રમણ કરશે ? (કોણીય પ્રવેગ અચળ છે.)

- (A) 36 (B) 24
 (C) 18 (D) $\sqrt{12}$

Sol : 1st case :

We can write the equation of motion for circular motion as:

$$\omega^2 = \omega_0^2 + 2\alpha\theta$$

$$\text{Now, } \omega = \frac{\omega_0}{2}, \theta = 36 \times 2\pi \text{ (given)}$$

$$\text{So, } \frac{\omega_0^2}{4} = \omega_0^2 + 2\alpha \times 36 \times 2\pi$$

$$\text{So, } \alpha = \frac{-3\omega_0^2}{4 \times 144\pi}$$

2nd case :

$$0 = \frac{\omega_0^2}{4} - 2 \times \frac{3\omega_0^2}{4 \times 144\pi} \times \theta$$

$$\text{So, } \theta = 24\pi$$

So, number of rotations made by the fan before coming to rest

$$= \frac{24\pi}{2\pi} = 12$$

37. એક કણ a ત્રિજ્યાના વર્તુળ પર અચળ ઝડપથી ગતિ કરે છે. AB વ્યાસ અને C કેન્દ્ર છે.તો કણ B પર હોય,ત્યારે A અને C ને અનુલક્ષીને કોણીય ઝડપનો ગુણોત્તર કેટલો થાય?

- (A) 1 : 1 (B) $\sqrt{1} : 2$
 (C) 2 : 1 (D) 4 : 1

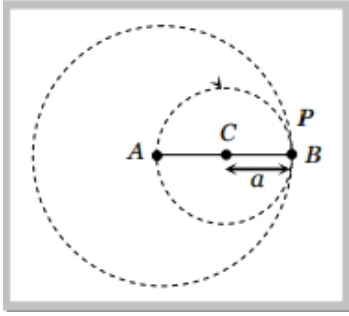
Sol : Angular velocity of P about A

$$\omega_A = \frac{V}{2a}$$

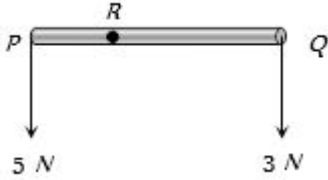
Angular velocity of P about C

$$\omega_C = \frac{v}{a}$$

$$\therefore \frac{\omega_A}{\omega_C} = 1 : 2$$

38. આપેલ તંત્ર માટે પરિણામી બળ $8 N$ જે R ને સમાંતર હોય તો PR નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?

- (A) $1/4 RQ$ (B) $3/8 RQ$
(C) $\sqrt{3/5} RQ$ (D) $2/5 RQ$

Sol : By taking moment of forces about point R, $5 \times PR - 3 \times RQ = 0$

$$\Rightarrow PR = \frac{3}{5}RQ.$$

39. એક વર્તુળાકાર તકતીની તેના વ્યાસને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. તેના સમતલને લંબ અને પરિઘ પાસેથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
(A) $5 I$ (B) $\sqrt{6} I$
(C) $3 I$ (D) $4 I$

Sol : Moment of inertia of disc about a diameter $= \frac{1}{4}MR^2 = I$ (given)

$$\therefore MR^2 = 4I$$

Now moment of inertia of disc about an axis perpendicular to its plane and passing through a point on its rim $= \frac{3}{2}MR^2 = \frac{3}{2}(4I) = 6 I.$

40. એક પૈંડું સ્થિર સ્થિતિમાંથી 5 sec માં 60 rad/sec ની કોણીય ઝડપ પ્રાપ્ત કરે તો તેણે કાપેલું કોણીય અંતર ..... rad થાય.
(A) 600 (B) 75
(C) 300 (D) $\sqrt{150}$

Sol : Angular acceleration $\alpha = \frac{\omega_2 - \omega_1}{t} = \frac{60 - 0}{5} = 12 \text{ rad/sec}^2$

$$\text{Now from } \theta = \omega_1 t + \frac{1}{2}\alpha t^2 = 0 + \frac{1}{2}(12)(5)^2 = 150 \text{ rad.}$$

41. એક વજનદાર W વજન વાળો પાઈપ ને બંને છેડેથી બે માણસે પકડેલી છે. જો એક સમયે એક માણસ તેની પાસેનો છેડો છોડી દે તો બીજા માણસના હાથ પર લાગતું બળ કેટલું થાય ?
(A) W (B) $\frac{W}{2}$
(C) $\frac{3W}{4}$ (D) $\sqrt{\frac{W}{4}}$

Sol : Let the mass of the rod is M

$$\text{Weight } (W) = Mg$$

Initially for the equilibrium $F + F = Mg$

$$F = Mg/2$$

When one man withdraws, the torque on the rod

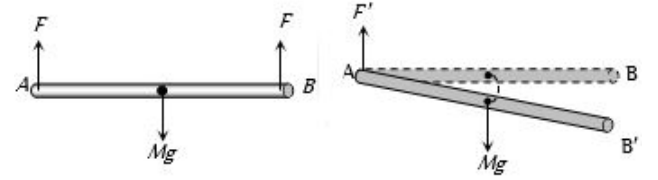
$$\tau = I\alpha = Mg \frac{l}{2}$$

$$\frac{Ml^2}{3}\alpha = Mg \frac{l}{2} \quad [\text{As } I = Ml^2/3]$$

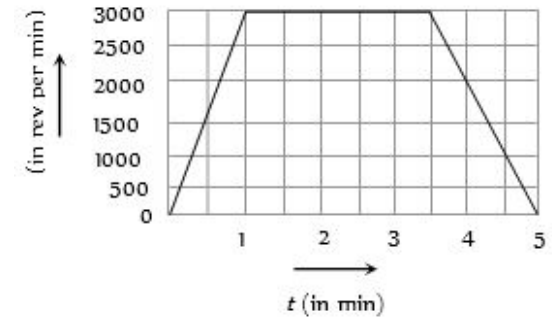
Angular acceleration $\alpha = \frac{3g}{2l}$ and linear acceleration $a = \frac{l}{2}\alpha = \frac{3g}{4}$

Now if the new normal force at A is F' then $Mg - F' = Ma$

$$F' = Mg - Ma = Mg - \frac{3Mg}{4} = \frac{Mg}{4} = \frac{W}{4}.$$

42. એક પ્રયોગમાં એક જેટ એન્જિનનું કમ્પ્રેસર નીચે આપેલા ગ્રાફ પ્રમાણે ફરે છે તો પ્રયોગ દરમિયાન કમ્પ્રેસરના પરિભ્રમણ સંખ્યા કેટલી હોય ?

- (A) 9000 (B) 16570
(C) 12750 (D) $\sqrt{11250}$

Sol : Number of revolution = Area between the graph and time axis = Area of trapezium

$$= \frac{1}{2} \times (2.5 + 5) \times 3000 = 11250 \text{ revolution.}$$

43. જો ઉત્તર ધ્રુવ પર બરફને ઓગાળવામાં આવે તો પૃથ્વીની જડત્વની ચાકમાત્રા .....
(A) વધે (B) ઘટે
(C) અચળ રહે (D) સમય પર આધાર રાખે
44. એક કણ સ્થિર સ્થિતિમાંથી $\theta = 0.025t^2 - 0.1t$ મુજબ ગતિ કરવાનું શરૂ કરે છે જ્યાં θ radian માં અને t seconds માં છે તો કણ નો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?
(A) 10 sec પછી 0.5 rad/sec^2 (B) 2 sec પછી 0.3 rad/sec^2
(C) 1 sec પછી 0.05 rad/sec^2 (D) $\sqrt{\text{અચળ } 0.05 \text{ rad/sec}^2}$

$$\text{Sol : } \alpha = \frac{d\omega}{dt} = \frac{d^2\theta}{dt^2}$$

$$\frac{d\theta}{dt} = 2 \times 0.025t - 0.1$$

$$\frac{d^2\theta}{dt^2} = 0.05$$

45. ત્રણ દળ m_1, m_2, m_3 એક સમબાજુ ત્રિકોણ જેની બાજુની લંબાઈ a છે તેના શિરોબિંદુ પર મૂકેલા છે. તો ત્રિકોણની ઊંચાઈની ની દિશામાં m_1 ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?
(A) $\sqrt{(m_2 + m_3)} \frac{a^2}{4}$ (B) $(m_1 + m_2 + m_3) a^2$
(C) $(m_1 + m_2) \frac{a^2}{2}$ (D) $(m_2 + m_3) a^2$

Sol : moment of inertia is the product of mass and square of separation between particle and axis of rotation.

$$\text{e.g. } M.I = mr^2$$

here, we see, separation of mass m_1 and altitude NN' is 0.

alteration between mass m_2 and NN' is $\left(\frac{a}{2}\right)$ also for m_3 separation is $\left(\frac{a}{2}\right)$

moment of inertia about altitude passing through $m_1 = I_1 + I_2 + I_3$

where $I_1, I_2,$ and I_3 are M.I of m_1, m_2 and m_3 respectively.

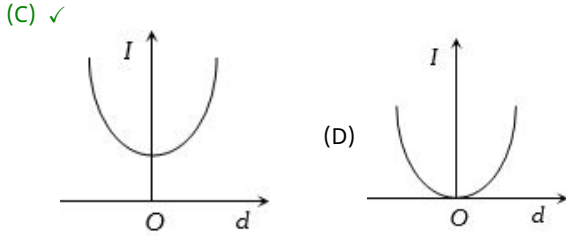
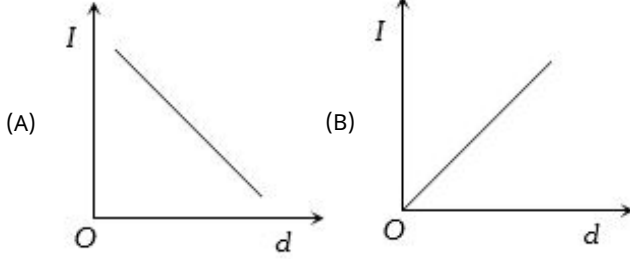
$$M.I = m_1 \cdot (0) + m_2 \left(\frac{a}{2}\right)^2 + m_3 \left(\frac{a}{2}\right)^2$$

$$= \frac{a^2}{4 \times (m_2 + m_3)}$$

46. બે સમાન તકતીના સમતલ એકબીજાને લંબ છે. તેમની કોણીય ઝડપ 3 rad/sec અને 4 rad/sec છે. તો તંત્રની પરિણામી કોણીય ઝડપ ..... rad/sec થાય.

- (A) 1 (B) 7
(C) $\sqrt{5}$ (D) $\sqrt{12}$

47. સમાંતર અક્ષ પ્રમેય $I = I_g + Md^2$ અનુસાર હોય તો I અને d વચ્ચે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

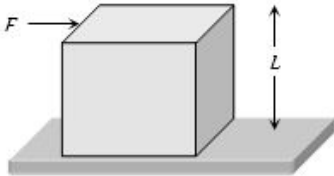

Sol : $I = I_{CM} + md^2$

Graph should be parabola symmetric to I axis.

It will not pass through from origin as there is a constant value I_{CM} present for $d = 0$ i.e. at $d = 0, I \neq 0$

48. L લંબાઈનો સમઘન બ્લોક μ ઘર્ષણાક ધરાવતી સપાટી પર પડેલો છે. આકૃતિમાં દર્શાવ્યા મુજબ એક બળ F લગાવવામાં આવે છે. જો ઘર્ષણાક નું મૂલ્ય એટલું ઊંચું હોય કે જેથી બ્લોક ખસ્યા પહેલા ઢળી પડે તો તેના માટે ન્યૂનતમ F નું મૂલ્ય કેટલું હોવું જોઈએ ?

- (A) અતિસૂક્ષ્મ (B) $mg/4$
(C) $\sqrt{mg/2}$ (D) $mg(1 - \mu)$

Sol : At the critical condition, normal reaction N will pass through point P . In this

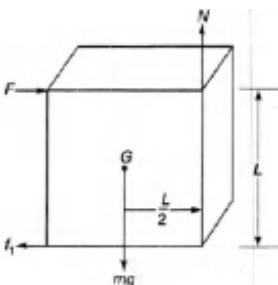
condition $\tau_N = 0 = \tau_{fr}$ (about P) the block will topple when $\tau_F > \tau_{mg}$ Or

$$FL > (mg) \frac{L}{2}$$

$$\therefore F > \frac{mg}{2}$$

Therefore, the minimum force required to topple the block is

$$F = \frac{mg}{2}$$

49. એક પદાર્થ માત્ર કોણીય ગતિ કરે છે જો કણ નો રેખીય વેગ v અને તે x -અક્ષ થી r અંતરે ω કોણીય વેગ થી ફરતો હોય $\omega = \frac{v}{r}$ હોય તો પદાર્થ માટે શું સાચું છે ?

- (A) $\omega \propto \frac{1}{r}$ (B) $\omega \propto r$
(C) $\omega = 0$ (D) $\sqrt{\omega}$ એ r થી સ્વતંત્ર હોય

Sol : Explanation $\Rightarrow$ In the given Relation,

$$\omega = v/r$$

ω is the Constant of Proportionality, v is the Velocity of the Particles which is directly proportional to the distance of the particles from the axis (r).

$$\therefore v \propto r$$

$$\Rightarrow v = \omega \times r$$

since, ω is the constant of Proportionality, its value will be remains same for the given values of v and r .

$\therefore$ Option (d). is correct.

50. સમાન દળ અને સમાન જડાઈની તકતીની ઘનતાનો ગુણોત્તર $1 : 3$ છે. તો તેની અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રાનો ગુણોત્તર કેટલો થાય ?

- (A) $1 : 3$ (B) $\sqrt{3} : 1$
(C) $1 : 9$ (D) $9 : 1$

Sol : Given : thickness = $t_1 = t_2$

masses = $m_1 = m_2$

density (ρ_1/ρ_2) = $(1/3)$

$$I = \text{MI of disc} = [(MR^2) / 2]$$

also $\rho = [(\text{mass}) / (\text{volume})]$

$$= [(\text{mass}) / (\text{area} \times \text{thickness})]$$

$$= [m / (\pi R^2 t)]$$

$$R^2 = [m / (\pi t \rho)]$$

from (1)

$$I = (M/2)R^2$$

$$= (M/2) \cdot [M / (\pi t \rho)]$$

$$= [M^2 / (2\pi T \rho)]$$

given: thickness & masses same.

hence $I \propto (1/\rho)$

$$(I_1/I_2) = (\rho_2/\rho_1) \text{ as } t_1 = t_2, m_1 = m_2$$

$$(I_1/I_2) = (3/1)$$

51. $\vec{r} = (3\hat{i} + 2\hat{j} + 3\hat{k}) m$ નો સ્થાન સદિશ ધરાવતા કણ પર લાગતું બળ

$$\vec{F} = (2\hat{i} - 3\hat{j} + 4\hat{k}) N$$
 હોય, તો કણ પર લાગતું ટોર્ક

- (A) $-17\hat{i} + 6\hat{j} + 13\hat{k}$ (B) $-6\hat{i} + 6\hat{j} - 12\hat{k}$
(C) $\sqrt{17\hat{i} - 6\hat{j} - 13\hat{k}}$ (D) $6\hat{i} - 6\hat{j} + 12\hat{k}$

Sol : Torque of a Force $\vec{F}$ acting on a point with position vector $\vec{r}$ is given by:

$$\vec{\tau} = \vec{r} \times \vec{F}$$

To, we can find Torque by finding the cross product of $\vec{r}$ and $\vec{F}$

We have:

$$\vec{r} = 3\hat{i} + 2\hat{j} + 3\hat{k} m$$

$$\vec{F} = 2\hat{i} - 3\hat{j} + 4\hat{k} N$$

So, torque will be:

$$\vec{\tau} = \begin{vmatrix} \hat{i} & \hat{j} & \hat{k} \\ 3 & 2 & 3 \\ 2 & -3 & 4 \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow \vec{\tau} = \hat{i}((2)(4) - (-3)(3)) - \hat{j}((3)(4) - (2)(3)) + \hat{k}((3)(-3) - (2)(2))$$

$$\Rightarrow \vec{\tau} = \hat{i}(8 + 9) - \hat{j}(12 - 6) + \hat{k}(-9 - 4)$$

$$\Rightarrow [\vec{\tau} = 17\hat{i} - 6\hat{j} - 13\hat{k}, Nm]$$

This is the torque of the force acting about Origin.

52. એક પૈડું સ્થિર સ્થિતિમાંથી 6 sec માં 540 rpm ની કોણીય ઝડપ પ્રાપ્ત કરે, તો તેનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?

- (A) $\sqrt{3} \pi \text{ rad/sec}^2$ (B) $9 \pi \text{ rad/sec}^2$
(C) $18 \pi \text{ rad/sec}^2$ (D) $54 \pi \text{ rad/sec}^2$

$$\text{Sol : } n = \frac{540}{60} = 9 \text{ r.p.s.}, \omega = 2\pi n = 18\pi \text{ rad/s}$$

Angular acceleration

$$= \frac{\text{Gain in angular velocity}}{\text{time}} = \frac{18\pi}{6} = 3\pi \text{ rads}^{-2}$$

53. બળયુગ્મ કેવી ગતિ ઉત્પન્ન કરે છે

- (A) રેખીય ગતિ (B) ✓ ચાકગતિ
(C) રેખીય અને ચાક ગતિ (D) કોઈ ગતિ નહિ

Sol : Couple (formed by two equal and opposite forces) produces purely rotational motion.

54. 72 km/h ની ઝડપથી જતી કારને બ્રેક મારતાં ટાયર 20 પરિભ્રમણ પછી સ્થિર થાય છે. જો ટાયરનો વ્યાસ 0.5 m હોય, તો કોણીય પ્રતિપ્રવેગ કેટલો થાય?

- (A) ✓ $-25.5 \pi \text{ rad/sec}^2$ (B) $-29.5 \pi \text{ rad/sec}^2$
(C) $-33.5 \pi \text{ rad/sec}^2$ (D) $-45.5 \pi \text{ rad/sec}^2$

$$\text{Sol : Here, } u = 72 \text{ km/h} = \frac{72 \times 1000}{60 \times 60} \text{ m/s} = 20 \text{ m/s}$$

$$r = 0.5/2 = 0.25 \text{ m}$$

$$\omega_2 = 0, \theta = 20 \times 2\pi \text{ radian}, \alpha = ?$$

$$\omega_1 = \frac{u}{r} = \frac{20}{0.25} = 80 \text{ rad/s}$$

$$\text{From } \omega_2^2 - \omega_1^2 = 2\alpha\theta$$

$$0 - (80)^2 = 2\alpha(20 \times 2\pi)$$

$$\alpha = -\frac{80 \times 80}{80\pi} = -25.5 \text{ rad/s}^2$$

55. એક વર્તુળાકાર તકતી આયર્ન અને એલ્યુમિનિયમ માધી એવી રીતે બનાવવામાં આવે છે કે જેથી તેની તેની ભૌમિતિક અક્ષને લઈને તેની જડત્વની ચાકમાત્રા મહત્તમ થાય તેના માટે નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

- (A) આયર્ન અને એલ્યુમિનિયમ (B) ✓ અંદરની બાજુ એલ્યુમિનિયમ અને તેની ફરતે આયર્ન
ના વારાફરતી ક્રમાનુસાર પડે
(C) અંદરની બાજુ આયર્ન અને તેની ફરતે એલ્યુમિનિયમ
(D) (a) અથવા (c)

Sol : A disc is composed of rings and moment of inertia of disk can be found by using integral of moment of inertia of concentric elemental rings.

Moment of inertia of continuous body is found by using $I = \int R^2 dm$

For increasing the moment of inertia of a non - uniform disc, it is hence desired that the mass density is more in the exterior parts of the disc.

Thus, B is the correct option.

56. ઉદગમબિંદુ થી $(3\hat{i} + 2\hat{j} - 4\hat{k}) \text{ m}$ અંતરે $(2\hat{i} - 4\hat{j} + 2\hat{k}) \text{ N}$ બળ લાગે તો ટોર્ક નું મૂલ્ય ..... N - m થાય.

- (A) 0 (B) ✓ 24.4
(C) 0.244 (D) 2.444

$$\text{Sol : } \vec{F} = (2\hat{i} - 4\hat{j} + 2\hat{k}) \text{ N and } \vec{r} = (3\hat{i} + 2\hat{j} - 4\hat{k}) \text{ meter}$$

$$\text{Torque } \vec{\tau} = \vec{r} \times \vec{F} = \begin{vmatrix} \hat{i} & \hat{j} & \hat{k} \\ 3 & 2 & -4 \\ 2 & -4 & 2 \end{vmatrix}$$

$$\Rightarrow \vec{\tau} = -12\hat{i} - 14\hat{j} - 16\hat{k} \text{ and } |\vec{\tau}| =$$

$$\sqrt{(-12)^2 + (-14)^2 + (-16)^2} = 24.4 \text{ N - m}$$

57. એક ઘર્ષણવાળા ટેબલ પર a બાજુ અને m દળ ધરાવતો સમઘન પડેલો છે. સમઘનની કોઈ એક સપાટી પર ટેબલની સપાટી થી $\frac{3a}{4}$ ઊંચાઈએ લંબરૂપે F બળ લગાવવામાં આવે છે. તો F ના કેટલા ન્યૂનતમ મૂલ્ય માટે બ્લોક સરક્યા વગર નમશે ?

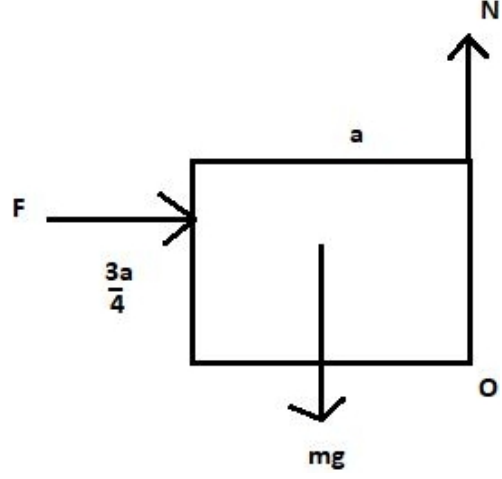
- (A) $\frac{mg}{4}$ (B) ✓ $\frac{2mg}{3}$
(C) $\frac{3mg}{4}$ (D) mg

Sol : The minimum force for which cube begins to tilt, the normal reaction should pass through the tilting edge point 'O'.

Taking moments about point O,

$$F \times \frac{3a}{4} = mg \times \frac{a}{2}$$

$$\Rightarrow F = \frac{2}{3}mg$$

58. જ્યારે પંખો ચાલુ કરવામાં આવે છે ત્યારે પ્રથમ 3 sec માં 10 પરિભ્રમણ કરે છે. પછી બીજી 3 sec માં કેટલા પરિભ્રમણ કરશે ? (અહીં અચળ કોણીય પ્રવેગ લાગે છે.)

- (A) 10 (B) 20
(C) ✓ 30 (D) 40

Sol : In first three seconds, angle rotated $\theta = 2\pi \times 10 \text{ rad}$

$$\text{Using, } \theta = \omega_0 t + \frac{1}{2}\alpha t^2$$

$$\therefore 2\pi \times 10 = 0 + \frac{1}{2}\alpha \times 3^2 = \frac{9}{2}\alpha \dots (i)$$

For the rotation of fan in next three second, the total time of revolutions = 3 + 3 = 6s

Let total number of revolutions = N

Then angle of revolutions, $\theta' = 2\pi N \text{ rad}$

$$\therefore 2\pi N = 0 + \frac{1}{2}\alpha \times 6^2 = 18\alpha \dots (ii)$$

Dividing (ii) by (i), we get

$$N = 40$$

No. of revolutions in last three seconds

$$= 40 - 10 = 30 \text{ revolutions}$$

59. એક પદાર્થ ચાકગતિ કરે છે. $\vec{A}$ એ પદાર્થની પરિભ્રમણ અક્ષની દિશાનો એકમ સદીશ છે અને $\vec{B}$ એ પદાર્થ પર રહેલા કણ P ને અક્ષ થી થોડે દૂર છે તેના વેગનો એકમ સદીશ છે. તો $\vec{A} \cdot \vec{B}$ નું મૂલ્ય કેટલું થાય ?

- (A) 1 (B) -1
(C) ✓ 0 (D) એકપણ નહીં

Sol : The directions of A and B will be perpendicular to each other.

$$\text{Hence } A \cdot B = |A| \cdot |B| \cdot \cos 90^\circ = 0$$

60. એક મિટર સ્કેલ નું સમતોલન 40 cm પર છે જ્યારે 10 g અને 20 g ના પદાર્થને 10 cm અને 20 cm પર મૂકેલા છે તો મિટર સ્કેલનું વજન ..... g હશે ?

- (A) 50 (B) 60
(C) ✓ 70 (D) 80

61. એક હલકી મિટર સ્કેલ પર 1 cm, 2 cm, ... 100 cm પર અનુક્રમે 1 g, 2 g, ... 100 g વજન મૂકેલા હોય તો તંત્રને સમતોલન માં રાખવા માટે મિટર સ્કેલ ને ..... cm આધાર રાખવો પડે.

- (A) 55 (B) 60
(C) ✓ 66 (D) 72

Sol : Weights are 1g, 2g, 3g, ... 100g

Weights are suspended at a distance =

1cm, 2cm, 3cm, ... 100cm

respectively to the masses.

For the system to be in equilibrium the point must lie in the center of mass.

So center of mass of the system can be calculated as

$$\text{COM} = \frac{(1^2 + 2^2 + 3^2 \dots 100^2)}{(1 + 2 + 3 \dots + 100)}$$

$$COM = \left[\frac{(100)(101)(201)}{6} \right] \frac{(100)(101)}{2}$$

$$COM = \frac{201}{3} = 67\text{cm}$$

Hence at 67cm from the origin or 66cm from the first particle, at that point system will be supported to get equilibrium.

62. એ કારનું પેડું 1200 r.p.m. ની ઝડપથી ફરે છે 10 sec માટે પ્રવેગ આપતા તે 4500 r.p.m. ની ઝડપે ફરવા લાગે તો પેડાનો કોણીય પ્રવેગ કેટલો થાય ?

- (A) 30 radians/sec² (B) 180 degrees/sec²
(C) 40 radians/sec² (D) ✓ 1980 degrees/sec²

Sol : Angular acceleration (α) = rate of change of angular speed
= $\frac{2\pi(n_2 - n_1)}{t}$

$$= \frac{2\pi \left(\frac{4500}{60} - \frac{1200}{60} \right)}{10} \text{ rad/sec}^2$$

$$= \frac{2\pi \cdot 3300}{10} \times \frac{360 \text{ degree}}{2\pi \text{ sec}^2} = 1980 \text{ degree/sec}^2.$$

63. સળિયાના કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અને લંબાઈને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I_1 છે. તેમાંથી રીંગ બનાવતા કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અને સમતલને લંબ અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા I_2 છે. તો

- (A) $I_1 : I_2 = 1 : 1$ (B) ✓ $I_1 : I_2 = \pi^2 : 3$
(C) $I_1 : I_2 = \pi : 4$ (D) $I_1 : I_2 = 3 : 5$

$$\text{Sol : } I_1 = \frac{MR^2}{12}$$

$$\Rightarrow I_2 = MR^2$$

$$\Rightarrow l = 2\pi R$$

$$\Rightarrow R = \frac{l}{2\pi}$$

$$\Rightarrow I = \frac{MR^2}{4\pi^2}$$

$$\Rightarrow \frac{I_1}{I_2} = \frac{MR^2}{12} \times \frac{4\pi^2}{MR^2} = \frac{\pi^2}{3}$$

$$\Rightarrow I_1 : I_2 = \pi^2 : 3$$

Hence, the answer is $I_1 : I_2 = \pi^2 : 3$

64. R ત્રિજ્યા અને $\frac{R}{6}$ જડાઈ ધરાવતી તકતીની જડત્વની ચાકમાત્રા I છે. તેને પીગળાવીને ગોળો બનાવવામાં આવે તો ગોળાની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

- (A) I (B) $\frac{2I}{3}$
(C) ✓ $\frac{I}{5}$ (D) $\frac{I}{10}$

Sol : given radius of the disc = R

$$\text{thickness of the disc} = \frac{R}{6}$$

$$\text{volume of the disc } V_1 = \pi R^2 t = \pi R^2 \frac{R}{6} = \pi \frac{R^3}{6}$$

let the radius of the sphere be R'

$$\text{volume of the sphere } V_2 = \frac{4}{3}\pi R'^3$$

since volume remains same

$$\pi \frac{R^3}{6} = \frac{4}{3}\pi R'^3 \Rightarrow R^3 = 8(R')^3 \Rightarrow R = 2R'$$

$$\text{let } I_1 \text{ be the } M.O.I \text{ of disc} = \frac{MR^2}{2}$$

$$\text{let } I_2 \text{ be } M.O.I \text{ of the sphere} = \frac{2}{5}M(R')^2 = \frac{2}{5}M\left(\frac{R}{2}\right)^2$$

$$I_2 = I_1 \left(\frac{1}{5}\right)$$

65. બે 0.3 kg અને 0.7 kg દળના પદાર્થને એક 1.4 m લંબાઈની લાકડીના જેવું દળ નહિવત્ છે તેના છેડે બાંધેલા છે. લાકડીને તેની લંબાઈની લંબ દિશામાં અચળ કોણીય વેગથી ફેરવવામાં આવે છે. ન્યૂનતમ કાર્યથી લાકડીને ફેરવવા માટે અક્ષ નું સ્થાન કયાં હોવું જોઈએ ?

- (A) 0.3 kg દળ થી 0.4 m (B) ✓ 0.3 kg દળ થી 0.98 m
(C) 0.7 kg દળ થી 0.7 m (D) 0.7 kg દળ થી 0.98 m

$$\text{Sol : Work - energy theorem, } W_{\text{all forces}} = \frac{1}{2}I\omega^2$$

Given: ω is constant

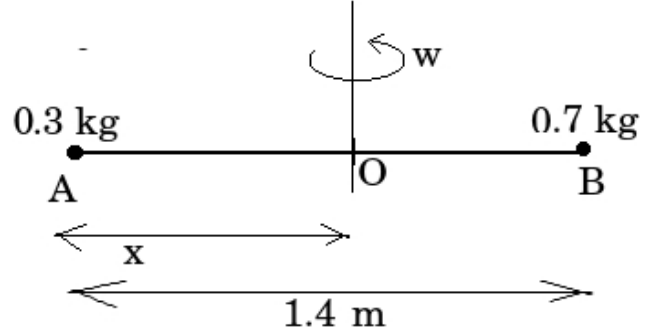
So required work done to be minimum implies that I must be minimum.

Let the rotational axis passes through O. $I = 0.3(x^2) + 0.7(1.4 - x)^2$

$$\text{For } I \text{ to be minimum, } \frac{dI}{dx} = 0$$

$$\Rightarrow 0.3 \times 2(x) - 0.7 \times 2(1.4 - x) = 0$$

$$\Rightarrow x = 0.98\text{m}$$

66. એક સ્થિર સ્થિતિમાં રહેલું પેડું અચળ કોણીય પ્રવેગ થી ફરવાનું સારું કરે છે જે તે પ્રથમ 1 sec માં θ_1 અને બીજા સેકન્ડ માં θ_2 કોણીય અંતર કાપે તો $\frac{\theta_2}{\theta_1} =$

- (A) 4 (B) 2
(C) ✓ 3 (D) 1

$$\text{Sol : Angular displacement in first one second } \theta_1 = \frac{1}{2}\alpha(1)^2 = \frac{\alpha}{2}$$

$$\dots(i) \text{ [From } \theta = \omega_1 t + \frac{1}{2}\alpha t^2 \text{]}$$

Now again we will consider motion from the rest and angular displacement in total two seconds

$$\theta_1 + \theta_2 = \frac{1}{2}\alpha(2)^2 = 2\alpha \dots(ii)$$

$$\text{Solving (i) and (ii), we get } \theta_1 = \frac{\alpha}{2} \text{ and } \theta_2 = \frac{3\alpha}{2} \therefore \frac{\theta_2}{\theta_1} = 3.$$

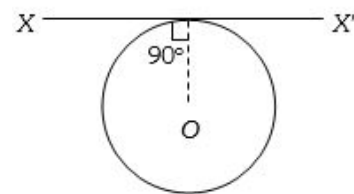
67. l લંબાઈના ચોરસના ચારે ખૂણા પર m દળના પદાર્થ મૂકેલા છે. તો ચોરસના સમતલને લંબ અને તેના કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અક્ષને અનુલક્ષીને ચકાવર્તન ત્રિજ્યા કેટલી થાય?

- (A) ✓ $\frac{l}{\sqrt{2}}$ (B) $\frac{l}{2}$
(C) I (D) $(\sqrt{2})l$

$$\text{Sol : } I = \sum mr^2 = 4m \left[\frac{l}{\sqrt{2}} \right]^2 = \frac{4ml^2}{2} = 2ml^2$$

$$\text{Radius of gyration } k = \sqrt{\frac{I}{M}} = \sqrt{\frac{2ml^2}{4m}} = \frac{l}{\sqrt{2}}$$

68. L લંબાઈ અને ρ રેખીય ઘનતા ધરાવતા તારને વર્તુળમાં વાળતાં XX' અક્ષને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય?

- (A) $\frac{\rho L^3}{8\pi^2}$ (B) $\frac{\rho L^3}{16\pi^2}$
(C) $\frac{5\rho L^3}{16\pi^2}$ (D) ✓ $\frac{3\rho L^3}{8\pi^2}$

Sol : The moment of inertia of a thin loop about its diameter is $\frac{1}{2}MR^2$

about XX' = $\frac{M \times R^2}{2} + M \times R^2 = \frac{3}{2}M \times R^2$

$I = \frac{3}{2} \times (l \times \rho) \left(\frac{L}{2\pi}\right)^2$

$I = \frac{3L^3 \times \rho}{8\pi^2}$

69. $\vec{r}$ સ્થાન સદિશ ધરાવતા કણ પર F બળ લાગે અને આ બળણે લીધે ઉત્પન્ન થતું ટોર્ક $\vec{T}$ હોય તો નીચેનામાંથી શું સાચું છે ?

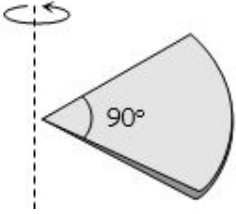
- (A) $\sqrt{r \cdot \vec{T}} = 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} = 0$ (B) $\vec{r} \cdot \vec{T} = 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} \neq 0$
 (C) $\vec{r} \cdot \vec{T} \neq 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} = 0$ (D) $\vec{r} \cdot \vec{T} \neq 0$ અને $\vec{F} \cdot \vec{T} \neq 0$

Sol : Torque is an axial vector i.e., its direction is always perpendicular to the plane containing vectors $\vec{r}$ and $\vec{F}$ $\vec{T} = \vec{r} \times \vec{F}$

Torque is perpendicular to both $\vec{r}$ and

$\therefore \vec{r} \cdot \vec{T} = 0$ and $\vec{F} \cdot \vec{T} = 0$

70. R ત્રિજ્યાની તકતીમાંથી ટકતીનો $\frac{1}{4}$ ભાગ લીધેલો છે જેનું દળ M છે તેને તેના સમતલને લંબ કેન્દ્રમાંથી પસાર થતી અક્ષ ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $\sqrt{\frac{1}{2}}MR^2$ (B) $\frac{1}{4}MR^2$
 (C) $\frac{1}{8}MR^2$ (D) $\sqrt{2}MR^2$

Sol : For complete disc with mass $4M$, $M.I.$ about given axis = $(4M) (R^2/2) = 2MR^2$

Hence, by symmetry, for the given quarter of the disc

$M.I. = 2MR^2/4 = \frac{1}{2}MR^2$

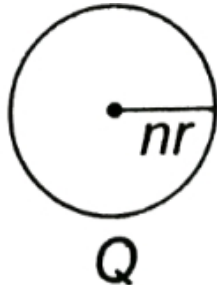
71. સમાન તારમાંથી P અને Q રીંગ બનાવવામાં આવે છે. તેમની ત્રિજ્યા r અને nr છે. Q ની જડત્વની ચાકમાત્રા P કરતાં 8 ગણી હોય, તો n કેટલો હશે ?

- (A) 8 (B) 6
 (C) 4 (D) $\sqrt{2}$

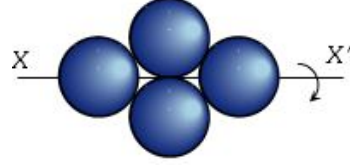
Sol : Mass $\propto$ length
 $m_p = m, m_Q = nm$

$\frac{I_Q}{I_P} = \frac{(nm)(nr)^2}{mr^2} = 8$

$n^3 = 8 \Rightarrow n = 2$

72. M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતા ગોળાની વ્યાસને અનુલક્ષીને ચાકમાત્રા I હોય તો XX' ને અનુલક્ષીને જડત્વની ચાકમાત્રા

- (A) $3I$ (B) $5I$
 (C) $7I$ (D) $\sqrt{9I}$

Sol : Given, Moment of inertia (MOI) of sphere about its diameter = $\frac{2}{5}MR^2 = I$

Using Parallel axis theorem, $I = I_{cm} + Mx^2$ where I_{cm} is MOI about centre of mass x is distance between centre of mass and axis of rotation.

$\Rightarrow MOI$ of system = $2 \times \frac{2}{5}MR^2 + 2 \times \left(\frac{2}{5}MR^2 + MR^2\right) = \frac{18}{5}MR^2 = 9I$

73. જો એક પૈડું 2000 ભ્રમણ માં 9.5 km અંતર કપટુ હોય તો પૈડાનો વ્યાસ કેટલો હોય ?

- (A) $\sqrt{1.5m}$ (B) 1.5 cm
 (C) 7.5 m (D) 7.5 cm

Sol : Distance covered by wheel in 1 rotation = $2\pi r = \pi D$ (Where $D = 2r =$ diameter of wheel)

$\therefore$ Distance covered in 2000 rotation = $2000 \pi D = 9.5 \times 10^3 m$ (given)

$\therefore D = 1.5 \text{ meter}$

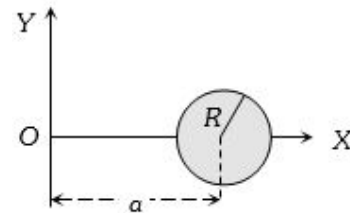
74. એક ગોળો તેના વ્યાસ ને અનુલક્ષી ને ફરે તો ....

- (A) ગોળાની સપાટી પરના કણ નો રેખીય પ્રવેગ શૂન્ય હોય
 (B) $\checkmark$ ગોળા માટે ઉપર દિધેલા વ્યાસ પરના કણ નો રેખીય પ્રવેગ શૂન્ય હોય
 (C) ગોળાની સપાટી પરના અલગ અલગ કણ ની કોણીય ઝડપ અલગ અલગ હોય
 (D) ગોળાની સપાટી પરના બધા કણ નો રેખીય વેગ સમાન હોય

Sol : the particles on the surface of the sphere do not have any linear acceleration the particles on the diameter mentioned above do not have any linear acceleration different particle son the surface have different angular speeds.

All particles on the surface have same linear speed

75. $X - Y$ સમતલમાં આકૃતિ માં દર્શાવ્યા પ્રમાણે M દળ અને R ત્રિજ્યા ધરાવતી તકતી X અક્ષ પર મુકેલી છે X અક્ષ ને અનુલક્ષીને તકતીની જડત્વની ચાકમાત્રા કેટલી થાય ?

- (A) $M \left(\frac{R^2}{2}\right)$ (B) $\checkmark M \left(\frac{R^2}{4}\right)$
 (C) $M \left(\frac{R^2}{4} + a^2\right)$ (D) $M \left(\frac{R^2}{2} + a^2\right)$